

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы 1 апта

Топ: «Аққайың» Ересек топ

Балалардың жасы: 4 жас

Қандай кезеңге жасалды : 29.09 – 03.10.2025ж Апта дәйек сөзі: «Тәуелсіздік-ұлтымыздың мәңгілік ұраны»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – баланы ұлттық өнер арқылы тәрбиелеу. «Шалқыма»	Күй күмбірі – ұлттық құндылықты құрметтеуге үйрету. «Бозінген»	Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Ақжауын»	Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие ұялату. «Балалық шақ»	Күй күмбірі – тіл мен дәстүрге құрмет қалыптастырады. «Ақ желен»
	Балаларды есік алдында күлімсіреп қарсы алу. Баланың көңіл-күйін бақылау (қуанышты, мазасыз, ұйқышыл т.б.). Баланы шағын топпен ойнауға тарту.	Баланы қуыршақпен немесе ойыншық аюмен қарсы алу. Киімін шешуге көмектесу. Жұмсақ кілемшенің үстінде тыныш ойынға шақыру.	Баланы қолынан ұстап, топқа бірге кіргізу. Пазлдың қарапайым бөліктерін беру. Жанында отырып, «сенің орның осында» деп сенімділік беру. Қысқа әуен қосып, көңілін көтеру.	Таңғы жылы амандасу Баланы топ бұрыштарына (кітап, сурет салу, құрастыру) еркін орналастыру. Баланың эмоционалды жағдайына ерекше назар аудару.	Баланы «Сиқырлы қорапшамен» қарсы алу (ішінен ойыншық таңдату). Таңдаған ойыншығын беріп, көңілін бөлу. Баланы қасында отырып, жай әңгімеге тарту.
Ата-аналармен немесе	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	Әңгіме: Әдептілік пен сыпайылық –	Әңгіме: Мейірімділік – адамдарды	Әңгіме: Тәртіп – тәрбиенің негізі.	Әңгіме: Тәртіп – тәрбиенің негізі.	Әңгіме: Қамқорлық – адамгершіліктің

<p>баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</p>	<p>баланың адамгершілігінің айнасы. Үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу – тәрбиенің негізі. Кеңес: Балаңызды «Рахмет», «Кешір», «Өтінемін» деген сыпайы сөздерді қолдануға дағдыландырыңыз. Бұл – ізеттілік пен әділ қарым-қатынасты қалыптастырады.</p>	<p>жақындастыратын ең асыл қасиет. Мейірімді бала айналасына қуаныш сыйлайды. Кеңес: Балаңызды ойыншықпен бөлісуге, достарына көмектесуге үйретіңіз. Бұл – мейірімділік пен жанашырлықты қалыптастырады.</p>	<p>Тәртіпті бала уақытты бағалап, жауапкершілікті сезінеді. Кеңес: Балаңызды күн тәртібін сақтауға, уақтылы тамақтанып, ұйықтауға дағдыландырыңыз. Бұл – тәртіп пен жинақылыққа баулиды.</p>	<p>Тәртіпті бала уақытты бағалап, жауапкершілікті сезінеді. Кеңес: Балаңызды күн тәртібін сақтауға, уақтылы тамақтанып, ұйықтауға дағдыландырыңыз. Бұл – тәртіп пен жинақылыққа баулиды.</p>	<p>белгісі. Қамқор бала айналасына жанашырлықпен қарайды. Кеңес: Балаңызды достарына көмектесуге, үйдегі шағын жұмыстарға қатысуға үйретіңіз. Бұл – қамқорлық пен жауапкершілікті дамытады.</p>
<p>Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)</p>	<p>Картотека № 1 «Кім тез жинайды» Ойын шарты: Тәрбиеші балаларға ойын шартын түсіндіреді. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады.</p>	<p>Картотека № 2 «Бізгекүз не әкелді?» Ойыншарты: суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айтуды анықтайды. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақырыптарын анықтайды.</p>	<p>Картотека №3 «Жануарларға қамқор боламыз» Ойын шарты: Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді.</p>	<p>Картотека № 4 «Құстар біздің досымыз» Ойын шарты: суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады.</p>	<p>Картотека № 5 «Нан дастарханға қалай келеді?» Ойыншарты: Жүргізушінің белгісін еңкейін бос тор көздерді жарыса отырып, қажетті суреттермен толықтыру.</p>
<p>Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында ойындар. Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды</p>					

қалыптастыру картотекасынан					
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну – Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	<p>Әңгіме: – Балалар, біздің ішетін асымыздың бәрінде дәрумендер бар. Сүт сүйекті қатайтады, ет күш береді, нан тоқ қылады. Бәрін тауысып жесек, деніміз сау, көңіліміз көтеріңкі болады.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Асымызды тауысып жегенде өзімізді мықты сезінеміз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ыстық асты бірден ішпейміз, үрлеп барып ішеміз.</p>	<p>Әңгіме: – Әрбір ас – ата-анамыздың еңбегі. Оған құрметпен қарасақ, үлкендерді қуантамыз.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Үлкенді сыйлаған бала мейірімді болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде ыдысты ойыншық қылмаймыз, қолымыздан түсіріп алмау үшін абай ұстаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Суды да, тамақты да үнемдесек, ол жауапкершілігімізді көрсетеді.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Жауапты бала өзінде, басқаны да ойлайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Су төгілсе сүртіп аламыз, еденге қарап жүреміз, жүгірмейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Жемістер мен көкөністер бізге қуат береді. Сүт өнімдері мен ет те дәруменге толы. Оларды жесек, сергек жүреміз.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Сергек бала ойнағанда да, үйренгенде де көңілді болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Жемісті асықпай, жақсылап шайнап жейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде тыныш отырсақ, бәрімізге ыңғайлы. Бұл – тәртіптіліктің белгісі.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Тыныш отырған бала өзін ұстай біледі, өзін-өзі сыйлайды.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде қатты сөйлемейміз, ауызымызда ас тұрғанда сөйлеспейміз.</p>

<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӨ)</p>	<p>«Қамқор» жобасы Ойын: «Жоғалған ойыншыққа көмектесейік» Тәрбиеші: «Ойыншық досымыз үйін таба алмай жүр. Қалай көмектесеміз?» – деп балалардан кеңес сұрайды. Балалар: «Жол көрсетеміз», «Қасына ертіп апарамыз». Мақсаты: баланы жанашырлыққа, қамқорлық жасауға баулу.</p>	<p>«Шабыт» жобасы Ойын: «Сиқырлы музыка» Әуен қосылады. Балалар музыкаға сай қимыл ойлап табады (құстың ұшуы, гүлдің ашылуы). Әр бала өз қимылын көрсетеді. Мақсаты: қиялды, шығармашылық қабілетті дамыту.</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Кім еңбекқор?» Тәрбиеші суреттер көрсетеді: бір бала ойыншық жинап жатыр, екіншісі шашып жүр. Балалар: «Мынау еңбекқор, мынау жалқау». Мақсаты: жақсы мен жаман қылықты ажырата білуге үйрету.</p>	<p>«Смарт бала» жобасы Ойын: «Не жетіспейді?» Үстелге заттар қойылады (доп, қасық, кітап). Біреуін тәрбиеші жасырады. Балалар: «Доп жоқ!», «Кітап жоқ!» дейді. Мақсаты: зейінді, есте сақтауды дамыту.</p>	<p>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы Ойын: «Қайда тұрады?» Тәрбиеші: «Балық қайда тұрады?» Балалар: «Суда!» «Қоян қайда тұрады?» – «Инде!» «Көлік қайда жүреді?» – «Жолда!» Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту.</p>
<p>Кестеге сәйкес ҰІӨ</p>	<p>Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында күзгі табиғат көрінісі кіріктірілген ҰІӨ.</p>				
	<p>Қызығушылықты ояту. Аудио дыбыс. Құрметті балалар мен Бағбан атам. Менің күзгі бағыма келіп көмек берулеріңді өтінемін. Балалар барамыз ба Бағбан атаның күзгі бағына. Онда жақсылып шынығып алайық. Шымыр, сергек</p>	<p>Қызығушылықтарын ояту. Балалар, бір дыбыс естілетін сияқты, тыңдайықшы. -Топқа ертегілер әлемінен Сиқыршы қонаққа келеді. Сиқыршы: Сәлеметсіңдер ме балалар, сендер ғажайыптарға сенесіңдер ме? Сендер ертегілер әлемінің</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым Жұмбақтар сыры. Дид ойын: «Ұйқасын тап» Іші толған шәрбат Дәмі қандай әйбат Үзесің бірден жүзін Оның аты-... (жүзім) Дөп-дөңгелек сары Ішінде бар дәні Қызығасың көріп</p>	<p>Шаттық шеңбері. Н. Жанаев. Табиғат – анамыз. Табиғат ол – анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Қызығушылықты ояту Саяхатты хабарлау. Қай ертегілер еліне саяхатқа</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Телефон шырылдау. Аудиомен дыбыс. Сәлеметсіңдер ме балалар. Мен бағбан атам. Күз мезгілі аяқталуға жақын қалды. Мен барлық жемістерімді жинап алдым, бірақ мына алма ағашым өте биік болып өскендіктен</p>

	<p>денеміз, Спорт сүйер өренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз. Кеттік саяхатқа «Ғажайып күз бағына» Саяхат. (топ тбөлмесінің екінші жағына үш түрлі алмалар дайындап қою) - Міне «Ғажайып күз бағына» келдік. Мына алма ағашына қараңдаршы, өте көңілсіз сияқты. Неге көңілсіз тұрғанын сұрайық. -Алма ағашы сен неге көңілсізсің? Алма ағашы: - Сәлеметсіңдер ме балалар! Менің ғажайып бағыма қош келдіңдер! Менің көңілсіз тұрған себебім, менің алмаларымның барлығы да пісті. Бірақ, оны теріп</p>	<p>ғажайып бақшасына барғыларың келе ме? Сиқырлы таяқшаны айналдырып: балаларды ертегілер әлемінің ғажайып бақшасына әкеледі. Сиқырлы сандық көрсетеді. Сиқырлы андық ішінен сиқырлы бақшаның көкөністерін көрсетеді. Ендеше бүгін біз «Көкөністер айтысы» ертегісімен танысамыз. Көркем әдебиет. (Балаларға ертегіні саусақ театры арқылы мазмұнын мәнерлеп айтып беру). Ой қозғау. Сұрақ қою. -Балалар, ертегі не жайлы екен? -Ертегідегі көкөністер не үшін дауласты? -Ертегіде қандай көкөністер бар? Сахналау. Балалар бетперделерді</p>	<p>Оның аты-...(өрік) Бір сабақта көп түйме Жей алмайсың көк күйде Санап қара қанша Оның аты-...(шиө) Бұтақта ілініп тұрамын, Піскенде себетке құладым.(Жеміс) Дид ойын: «Бақшада ма бақтама» -Бақшада нелер өседі, бақта нелер өседі? Бізге қандай пайдасы бар? Дәрумендер береді. 3.Тосын сәт. Айгүл қуыршақ келеді. Амандасу. Балалардан көмек сұрайды.Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенің айтып беріңдерші?</p>	<p>баратынымызды мынау сыйқырлы қорапша арқылы білеміз. - мына қорап ашылмай жатыр! -Қораптың үстінде хатты оқу. «Осы жұмбақты шешсендер ғана қорап ашылады», - деген. Миға шабуыл Жұмбақ жасыру. Әрі қызыл, әрі тәтті, Татқан жанды таңырқатты. Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі ертегіміздің аты- «Алма»ертегісі. ІІІ. Ой қозғау. Сөйлемді дамыту. Дид ойын: «Кім тапқыр» Шарты: Ертегіде қандай кейіпкерлер барын табу. Мұрны бейне түйме, Үсті толған ине (Кірпі) Түрі көмірге ұқсайды,</p>	<p>жоғарыда қалған алмаларымды жинай алмай тұрмын. Ой дамыту. Педагог : Ал балалар не істейміз бағбан атаға көмектесеміз бе? (экранның алма ағашының суреті шығады) Аудио дауыс. Бұл алма ағашы жай ағаш емес сиқырлы ағаш, егер осындағы алуан түрлі алманы алам десендер менің тапсырмамады орындайсыңдар. Мен сиқыршымын. Әйпесе алма ағашын өте жоғары өсіп кете береді. Педагог Ой балалар ендеше тапсырмаларды орындап, бағбан атаға тезірек алмаларын жинап берейік Балалар: Я біз</p>
--	---	--	---	--	--

	<p>алатын ешкім жоқ. Барлығы:-Алма ағашы сен көңіліңді түсірме, қазір біз саған көмектесеміз. Дид ойын: «Алма жинау» Алма ағашы: - Рахмет сендерге балалар! Мен жеңілдеп, көңіл-күйім көтеріліп қалды. Мен сендерге тапсырмалар беремін. Егер тапсырмамды жақсы орындасаңдар сендерге өзімнің сыйымды беремін. Тапсырма: Еңбек туралы қандай тақпақтар білесіңдер. (алдын ала дайындалған жұмыс) «Еңбек» Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты – Еңбек. Кесте тіксең зерлеп, Мұның аты – Еңбек. Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты – Еңбек.</p>	<p>киіп ертегіні сахналау. Балаларды мадақтау. Балабақшаға оралу. Сиқыршы: Қане, балалар көзімізді жұмайық. Қолындағы сиқырлы таяқшаны айналдырып: бір, екі, үш бізді топқа жеткізеді. Балалар, топқа келген соң Сиқыршыға рахмет айтып, қоштасады. Тосын сәт. Екі бала топқа көкеніс пен жеміс тиелген арбаны сүйреп әкеледі. -Балалар не сүйреп әкелді –Көкеністердің атын атап, көрсетіңдерші. -Енді жемістерді атаңдар. - Көкеністер қайда өседі -Жемістер қайда өседі Дид ойын: «Егін жинау»Жемістерді бір бөлек себетке, көкеністердің бөлек себетке жинау</p>	<p>Сұрақтар ілмегі. Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз? -Жемістер мен көкеністерден аламыз. - Айгүлге көмектесу үшін не істейміз? -Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік. Сергіту сәті.(Айгүлмен бірге сергіту жасайық) Алма баққа барайық, (орында тұрып ,жүру) Алма теріп алайық, (алма теру қимылын жасайды) Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру) Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру) 5.Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету Өз беттеріңше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу</p>	<p>Қалбалақтап ұшады (Қарға) Қыста ұйықтайды, Жазда қыдырады. (Аю) Қалқыып ұзын құлағы, Елеңдеп қорқып тұрады (Қоян) Өлең жолдарын айтып тұрып ертегі еліне бару. Ал, балалар, қараңыз, Таңғажайып бар аңыз. Ертегілер еліне, Қыдырып бірге барамыз. Ну орманға енеміз, Әсем гүлдер тереміз. Көңілді боп әрқашан. Тату болып келеміз. Бөлме шетіндегі орман алаңы. Ой дамыту. Ертегі желісін айтып түсіндіру. Кейіпкерлерін рет-ретімен көрсету. Сұрақ-жауап. - Жылдың қай мезгілі еді?</p>	<p>тапсырмаларды орындауға келісеміз. Ресурс арқылы топқа бөлу 1-топ қызыл алма 2-топ сары алам 3- топ жасыл алма (Тапсырмалар арқылы әр топ жауап беріп ағаштағы алманы себетке жинаймыз) 1-ші кезең. Қызыл алмаларды жинаймыз. Әр топ бір алмадан жинайды. 1-ші топқа тапсырма. Күз мезгілін сипаттаңдар. Сұрақ жауап. -Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады? -Күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Құстар қай жаққа ұшып кетеді? Жарайсындар 2-топқа тапсырма.</p>
--	--	---	---	--	---

	<p>Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек. Саяхаттан қайту.</p> <p>Сұрақ –жауап.</p> <p>Балаларды мадақтау.</p> <p>Шығармашылық бұрыш.</p> <p>Біз күзгі бақта қандай жемістер көрдік. Сол жемісті өзіміз топ бұрышымызға жасап қоямыз ба?</p> <p>Алманың пішіні қандай?</p> <p>Қандай түсті алмалар бар?</p> <p>Алма қайда өседі?</p> <p>Жоғарыда ма төменде ма?</p> <p>Алма ағашының жапырақтарының түсі қандай?</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Жасыл алма мүсіндеу.</p> <p>2-топ: Қызыл алманы бояу</p> <p>3-топ: Сары алманы жапсыру.</p> <p>4-топ: А3 форматта</p>	<p>керек.</p> <p>Ш.Ой қозғау.</p> <p>Қысқа көкөністерден не жасаймыз, жемістерден не жасаймыз?</p> <p>Бүгін қысқа көкөністер тұздап дайындаймыз.</p> <p>Топқа бөлу.</p> <p>Қиылған суреттер арқылы топқа бөлу.</p> <p>Жұмыстың орындалу техникасын көрсету.</p> <p>Жұмыс істеу ережесін есімізге түсірейік.</p> <p>Тазалық, ұқыптылық туралы айту.</p> <p>Барлық топ банкіні қиып алу.</p> <p>1-Топ Қызыл қызанақты қиып банкіге жапсыру</p> <p>2-Топ: Қияр мүсіндеу</p> <p>3-топ: Банкінің ішіне салынған бұрышты бояу.</p> <p>4-топ: Күзгі бақшаны құрастыру.</p> <p>Қызығушылықты ояту</p>	<p>4. Топқа бөлу(жемістер)</p> <p>Қане тіке тұрайық</p> <p>Бау – бақшаға барайық</p> <p>Жеміс теріп алайық</p> <p>Қалтамызға салайық</p> <p>3. топ. Алма Трафарет пен жұмыс. Алманы бояу.</p> <p>2- топ. Құлпынай Қағаздан жырту әдісімен жапсыру.</p> <p>3- топ. Алмұрт. Ермексизден мүсіндеу.</p> <p>4- топ. Шиебағын құрастыру.</p> <p>Сұрақ – жауап.</p> <p>Қандай жеміс салдың?</p> <p>Жемістердің түсін, пішіні қандай?</p> <p>Балалардың жұмысын бағалау.</p> <p>Салынған суретті себетке салып Айгүлге беру.</p> <p>Қоштасу.</p> <p>Көркем әдебиет</p>	<p>- Жабайы алма қайда қалды?</p> <p>- Алманы кім көрді?</p> <p>- Қоян Қарғаға не деді?</p> <p>- Қарға не істеді?</p> <p>- Кірпі нені алып кетті?</p> <p>- Үшеуі қайда барды?</p> <p>- Аю не депжауапберді?</p> <p>Психологиялық сәт.</p> <p>Тыныштық сәті:</p> <p>Үнтаспадан сайраған құстардың, жел тербеп сыбдырлаған ағаш жапырақтарының, сылдырап аққан судың, сусылдаған құмның, уілдеген желдің даусы естіледі.</p> <p>Саяхаттан қайту. Менің сүйікті бұрышым</p> <p>Дид ойын: «Ретімен қой»</p> <p>Шарты: А3 форматта жасалған орман алаңына Ертегі кейіпкерін жапсыру.</p>	<p>Күз мезгіліне байланысты</p> <p>Математикалық есеп</p> <p>Педагог балалардың ойлау қабілеттері мен танымдық мүмкіндіктерін дамыту мақсатында берілген сурет бойынша санау, салыстыру ұғымдарын бекіту.</p> <p>3-топқа тапсырма Дид ойын: «Жол картасын бейнеле»</p> <p>Шарты. Кеңістік ұғымын бекіту.</p> <p>2-Кезең . Сары алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды.</p> <p>Қоршаған орта құстар әлемі Қызығушылықты ояту. Экранмен жұмыс. Жұмбақтың шешеуін экраннан көрсету.</p> <p>Балаларды екі топқа бөлу.</p> <p>1-топқа тапсырма</p> <p>Өзі сақ, өзі ұсақ,</p>
--	---	--	---	---	--

<p>күзгі бақ құрастыру. Жасаған алмаларды күзгі баққа орналастыру. Қортынды.</p> <p>Дене тәрбиесі Негізгі бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанады. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады).</p> <p>Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары.</p>	<p>АҚТ технологиясы. (теледидардан көрсету) Күз ханшайымы күз мезгілінде терген жемістерін алып келеді. Әңгімелеу. Жемістер денсаулыққа пайдалы. Өйткені оның құраманыда дәрумендер көп. Жемістерді жеген кезде қолды жуып жеу керек. Мен сендерге жемістер туралы өлең әкелдім. «Жемістер жыры» Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. Көктемде ерте гүлдеймін, Кешігуді білмеймін. Піспей тұрған кезімде, «Менен аулақ жүр», - деймін Уылжыған өрікпін, Бау-бақшаға көрікпін. Қара деген атым бар,</p>	<p>Өрік, шие, бәрі бар, Қауын, қарбыз көбейді. Жегің келсе бәрін ал, Неге аласың демейді. Жемісі мол теретін, Күз дос екен бізбенен. Бәрін тауып беретін, Жомарт екен күз деген.</p> <p>Дене тәрбиесі Негізгі бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанады. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда</p>	<p>Тіл ұстарту жаттығуы: Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән. Ой қозғау. Балаларға жұмбақ жасыру. 1. Күзде қолға доп боп оралады. (алма). 2. Түбі толған құмалақ. (картоп). 3. Ұзын мұртты сарылар,қойнында наны бар. (бидай). 4. Доптар жатыр желісі бар, қабат-қабат терісі бар. (орамжапырақ). 5. Ішіне түйме толтырып, бүйірі шықты томпиып .(қарбыз). 6. Қызыл, сары кемелер, су бетінде қалқиды.(жапырақ).</p> <p>«Даналық ағашы » ойыны. Сұрақтарға жауап</p>	<p>Шықылықтап тұрмайды. Құйрығы ұзын, өзі ала, Бұл қандай құс? (Сауысқан) Ауылда, қалада мекені, Жолаушы жүрсек шығарып салады. Алдыңнан шығады Жаныңды еркелетеді. (Қарлығаш) Орманда жоғары, Ағашқа қонады. Тұмсығын балға қып Тоқ-тоқ соғады. (тоқылдақ) Дид ойын «Сөйлемді аяқта» Ойынның шарты:мен сөйлемдер айтам ,сендер аяқтайсындар мұхият тыңдандар: Қарға----- қарқылдайды Сауысқан----- шақылдайды Тоқылдақ ----- тоқылдайды Бұлбұл – сайрайды</p>
--	---	--	--	---

<p>1. Б.қ. – аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу.</p> <p>2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу</p> <p>3. Б.қ. – өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру</p> <p>4. Б.қ. – шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу</p> <p>5. Б.қ. – отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдында. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге</p>	<p>Менен де дәм татындар. Дәрі орнына жүруге, Кейде менің хақым бар. Балаларға қайталатып айтқызу. Мағынасын түсіндіру.</p> <p>Қазақ тілі Тақырыбы: Менің мейірімді отбасым Ұлттық құндылық аясында Миға шабул әдісі. Жұмбақ жасыру. -Қазір мен сендерге жұмбақ жасырамын, ал сендер кім туралы айтылғанын табындар. 1. Ол өте мейірімді, ақ шашты, көзінің айналасында ұсақ әжімдері бар, сендерге жылы қолғап тоқиды, ұйықтар алдында ән немесе ертегі айтып береді. Бұл кім? - Оны қалай білдіңдер?</p>	<p>қойылады). Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. – аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу. 2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу 3. Б.қ. – өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру 4. Б.қ. – шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу 5. Б.қ. – отыру, аяқты</p>	<p>беру арқылы алмаларды себетке жинау. Біздің бақшамызда балалар жиналмаған алма қалып кетіпті. Олай болса мына алмаларды себетке жинап алайық. Жақында күн суытқалы жатыр, алманы жинап алмасақ үсіп кетеді. 1. Қазір қай мезгіл? 2. Күзде құстар қайда ұшып кетеді? 3. Ауа – райында қандай өзгерістер болады? 4. Күзде жапырақтардың түсі қандай болады. 5. Бау-бақшалардан нелерді жинаймыз? 6. Егін даласынан нені орады? Балаларды мадақтау. Музыка Педагог жоспары бойынша.</p>	<p>Қаз – қаңқылдайды. Торғай – шиқылдайды. Көкек – көкектейді. Сергіту сәті Қарлығаш боп ұшайық, Торғай болып қонайық, Сауысқан боп секіріп, Бүркіт болып самғайық. Қане қанат жазайық Ұшып-ұшып алайық, Орнымызға қонайық. Балалар дала құстары мен үй құстары араласып кетіпті. Біз құстарды топтастырып өз мекеніне орналастырайық. 2-топқа тапсырма Сөйлеуді дамыту. 1-тапсырма : Қандай құстарды білесіңдер? Күзде құстар неліктен ұшып кетеді? 2-тапсырма Құстардың қандай</p>
---	---	--	---	---

<p>мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу 6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері. 2. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды. 2. Бір қатарға</p>	<p>- Ал сендердің әжелерің қандай? Сиқырлы микрофон. 2.Ол көзілдірік киеді, көп кітаптар оқиды, көптеген қызықты тарихи оқиғаларды біледі. Ол әжеге көмектеседі, зейнетақы алады, немерелеріне қарайласады. - Кім бұл? - Ал сендердің аталарың қандай? Сиқырлы микрофон. Сергіту сәті Иіліп оңға бір, иіліп солға бір, Жаттығу жасаймын. Оң аяқ, сол аяқ, оң аяқ, сол аяқ, Жаттығу оңай-ақ. 3.Оны жер бетіндегі ең бірінші, ең әдемі сөзбен атайды. Ол сен үшін ең қымбат адам.Сендер ауырсандар түн ұйқысын төрт бөлетін адам -Бұл жұмбақ кім туралы?</p>	<p>алшақ қою, доп сенің алдыңда. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу 6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері. 4. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады:</p>	<p>Бағдарлама: Тақырыбы: «Табиғаттың таңғажайып әлемі»</p> <p>Ұлттық ойын: «Ханталапай» Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр</p>	<p>пайдасы бар? Жыл құстары жайлы не айта аласыңдар? 3-тапсырма : Құстарға қандай қамқорлық жасайсыңдар? Дид ойын: «Адасқан құстар» Топтық жұмыс. Үй құстары мен мен дала құстарын өз мекеніне орналастыру. Сұрақтар ілмегі:Орман дегенде көз алдымызға не елестейді? Дала құстары қайда мекендейді? Үй құстары қайда мекендейді? 3-ші кезең. Жасыл алмаларды жинау. Әр топ бір алмадан жинайды. Шығармашылық саласымен жұмыс Қызығушылықты ояту. Құстардың аудио дыбыс Педагог: Ой балалар</p>
---	---	---	--	--

	<p>екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м. Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды. Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау Онда тышқан тіршілік етеді Ол сенің құйрығыңды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң</p>	<p>Сикырлы микрофон. -Сендер өздеріңнің аналарыңды қандай мейірімді сөзбен атайсындар? -Аналарың сендерді қалай еркелетеді? - Және соңғы жұмбақ.. Ол салмақты да, байсалды, барлық бос уақытын сендермен өткізеді: сендерді циркке апарды, демалыс кезінде барлық отбасын табиғатқа алып шығады. -Бұл кім? Сикырлы микрофон. Балаларды мадақтау. Дидактикалық ойын:«Менің отбасым» Балалар доп арқылы отасындағы адамдарды айтады. Қортынды.</p>	<p>«Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды. 2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м. Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды. Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау Онда тышқан тіршілік етеді Ол сенің құйрығыңды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз</p>		<p>күн суытып барады, құстар қарнымыз ашты деп дыбыстап жатыр, қане құстарды тамақтандырайық. Балаларды топқа бөлу. Жұмыс жасаудың әдісі – тәсілін түсіндіру, көрсету Өз беттерінше жұмыс жасау. Қадағалау, көмектесу 1-топ: Дәстүрден тыс сурет салу. Бала ақ қағаздың бетіне трафаретті қою арқылы торғайды бояйды. 2-топ: Торғайға дән мүсіндеу. 3-топ: Ағаштарға күзгі жапырақтарды жапсыру. Балаларды мадақтау. Қортынды Сұрақ –жауап Балалар хормен. Жаңбыр жауды, Тық-тық-тық. Сен көшеге шық-</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп.</p> <p>Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ» Мақсаты: Балаларды затты сезінуге үйрету. Жан-жақты дамыту, шапшандыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.</p>	<p>Ұлттық ойын: «Сақина салу» Мақсаты: Балалардың қимыл белсенділігін, ойында ынтасын арттыру.</p>	<p>үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп.</p> <p>Ұлттық ойын: «Ұшты ұшты» Мақсаты : есте сақтау, мұқият болу қабілеттерін дамытады, өнерлі болуға баулу.</p>		<p>шық-шық. Жел соғады гу-гу-гу, Жапырақтар ұшты ду-ду-ду Құйын тұрды ой-ой-ой Бұл күз мезгілі екенін біліп қой. Балаларды мадақтау.</p> <p>Бағдарлама Тақырыбы: «Өсімдіктер әлемі »</p> <p>Ұлттық ойын: «Бәйге» Мақсаты: Қазақ халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің өшпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді тәрбиелеу.</p>
Серуенге	Еңбегі адал жас өрен – мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.				

дайындық	Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
Серуен	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека №3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа-райының салқындауын бақылау	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Киімдерін шешу: Балаларды сырт киімдерін ретімен шешіп, орындарына жинақтап қоюға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуу, сүлгісіне сүрту. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде шуламай, тыныштық сақтауды түсіндіру.	Киімдерін шешу: Әр баланы киімін бүктеп, сөресіне қоюға дағдыландыру. Тазалық процедуралары: Қолдарын мұқият сабындап жууға үйрету. Гигиеналық шаралар: Суды шашпауға тәрбиелеу. Түскі асқа дайындық:	Киімдерін шешу: Киімдерін шешкенде бір-бірінің заттарын алмауға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, сүлгісін қолдануды қадағалау. Гигиеналық шаралар: Жуынғанда сабынды үнемді пайдалану. Түскі асқа дайындық:	Киімдерін шешу: Балалар киімдерін ретімен шешіп, шкафқа жинайды. Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап жуу, сүлгісін орнына ілу. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде ойнамауды ескерту. Түскі асқа дайындық:	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп болған соң, аяқ киімін де ретімен қоюға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жууын қадағалау. Гигиеналық шаралар: Сумен шашпау, тыныштық сақтау. Түскі асқа дайындық:

	Түскі асқа дайындық: Қолдарын жуып болған соң асханаға барады.	Таза қолмен үстелге отыру.	Ас ішер алдында қолдарын тексеру.	Балаларды асханаға шақыру.	Ас алдында қолдарын жуып, үстелге отыру.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	Әңгіме: – Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдыру – дұрыс емес. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде асықпай жейміз.	Әңгіме: – Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана ойнаймыз. Қауіпсіздік: – Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.	Әңгіме: – Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны төкпей, ысырап қылмай жейік. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.	Әңгіме: – Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас – денсаулыққа пайда. Қауіпсіздік: – Ыстық асқа үрлеп ішеміз.	Әңгіме: – Асқа құрмет көрсетсек, дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№14. 1.Ояну Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.	№16 1.Ояну Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір – біріңе жымыңдар	№15. 1.Ояну Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	№13. 1.Ояну Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.	№ 12. 1. Ояну Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз
Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру.					

«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.
Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан

Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	<p>Әңгіме: – Қолды сабындап жуу – денсаулық кепілі. Қауіпсіздік: – Су шашпай, абайлап жуамыз.</p>	<p>Әңгіме: – Нан – дастарқанның берекесі. Нанды аяқ асты етпейміз. Қауіпсіздік: – Нанды ауызға толтыра салмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас кезінде тыныш отырамыз, таласпаймыз. Қауіпсіздік: – Ыдысты бір-бірімізге ысырмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішіп болған соң ыдысты ретімен қою – ұқыптылықтың белгісі. Қауіпсіздік: – Ыдысты қатты соқпаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Тамақты мөлшермен ғана аламыз. Артық қалдырмаймыз. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда ойнамаймыз.</p>
<p>Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>Проблемалық сұрақ: Пайдалы және салауатты тағам деген не? Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді. Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары: «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді</p>	<p>Дид ойын: «Өз үйінді тап» Шарты: Жерде геометриялық фигуралар жатады. Олар үйшіктер, балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады. Музыка ойнап тұрады, балалар айналып жүреді. Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады. Білмеген бала ойынан шығады. Музыка</p>	<p>Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды. Шарты: Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді. Жол ережелері: «Бағдаршам»</p>	<p>Миға шабул Жұмбақ жасыру. Сыртындағы азығы, Ортасында бар қазығы. (Алма) т.б алмұрт, өрік, жүзім) Ой дамыту Натюрморт туралы түсінік беру. - Натюрморт дегеніміз не? - Біз қазір ненің натюрмортын көріп тұрмыз? - Осы жемістер бізге не береді? Түсі, пішіні, қайда өсетіні т.б. Сұрақ – жауап.</p>	<p>Әжемнің ертегісі. Балалар бізге бүгін қонаққа ертегі кейіпкер келді. - Ол қандай ертегіден деп ойлайсындар. - Бауырсақ (ойыншық) келіп балалардан өзі туралы сұрайды. Бауырсақ: - Мен қандай ертегіден келдім? - Ертегіде менімен не болды? - Балалар сендер дұрыс айтасындар тамаша. - Балалар бауырсақты түлкі неге жеп</p>

	<p>үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз. Ән айту: «Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).</p> <p>Қауіпсіздік ережелері: Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр.</p>	<p>Ұлттық құндылық аясында Тақырыбы: Отбасым –бақытым Балалар көңілді музыка әуенімен келеді. Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер жасайды. – Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер? – Отбасыларыңда кімдер бар? – Сендер ұйықтар алдында аналарың әндетіп ұйықтатады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды. Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ. Әуеннің қарқынын, динамикасын, регистрін талдап, түсіндіру. Музыка Педагог жоспары бойынша</p>	<p>Мақсаты: <i>Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.</i> Ойын барысы: <i>Ойыншылардың бірі бағдаршамның белгілі бір түстерін қояды (қызыл, сары немесе жасыл шеңберлерді қою арқылы), автомобильдер мен әр түрлі бағытта жүрген балалардың фигуралары.</i></p>	<p>Сөздік жұмыс. Натюрморт, бак, дән, дәрумен. 2. Жұмысқа қатысты материалдарды атау, көрсету. Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру. Қиынды суреттерді құрастыруға үйрету.</p>	<p>қойды? -Мақтану жақсы ма, жаман ба? -Бауырсақтың шал мен кемпірден кетіп қалғаны жақсы болды ма? Неге? -Бауырсақтың аңдардан кетіп қалғаны несімен жақсы? -Балалар қалай ойлайсыңдар бүгін бізге буырсақ неге келді? Бауырсақ : -Балалар мені тұлкіден құтқарыңдаршы Бауырсақты тұлкіден аман алып қалу үшін не істеу екрекпіз? -Кім бауырсаққа көмектеседі? Бауырсаққа қандай заттар көмектесе алады? - Балалар бауырсақ сендерге қызық жұмбақтар дайындапты, шешіп көреміз бе?</p>
--	--	---	--	--	--

		<p>Өрт қауіпсіздігі: Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр.</p>			<p>Тораулдыап ауылды, Қыс бойына жатады, Тісі десең тісі бар, Тәтті ұйқыға батады, Түнде жортар ісі бар. (аю, қасқыр) Қалқиған ұзын құлағы, Сайқымазақ қулығы бар, Елендеп қорқып тұрады, Барған жерде ұрлығы бар. (қоян, түлкі) Балалар бауырсақпен кездескен аңдардың кезегін анықтайды - Бірінші бауырсаққа не кездесті? - Ең соңында нені кездестірді? - Бауырсақ түлкінің алдында нені жолықтырды? - Қояннан кейін нені? - Бауырсаққа кездескен аңдардың арасындағы ең мықтысы? - Тағы қандай күшті аңды бауырсақ кездестерді?</p>
--	--	--	--	--	--

Қорытынды:
“Бауырсақ кімді кездестірді” ойыны
(жануарлардың қимылдарымен әрекеттерін келтіру)

Дене тәрбиесі
Кіріспе бөлім.
-сәлемдесу
-сапқа тұрғызу
Бір-бірден бағанда жүру. Педагог залдың бір жағына баланың бір адымында 8-10 штангаларды қояды. Бір-бірден колоннада жүру, мұғалімнің белгісі бойынша, балалар оң және сол аяқтарымен кезек-кезек штангалардан өтіп жүруге ауысады. Бағандағы соңғы бала штангалардың үстінен өткеннен кейін, шашыраңқы бағытта жүгіру пәрмені беріледі. Жүру және жүгіру жаттығулары

				<p>кезектесіп өтеді Негізгі бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары. 1. б.қ. – аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қол белде. Қолдар бүйірлерге, жоғары, қолдарыңызды бастарыңызға шапалақтау, қолдарыңызды белге қою, бастапқы қалып (5-6 рет). 2. б.қ. – аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қолдар дене бойымен. Қолдар бүйірге, отырыңыз және алдарыңызда қолдарыңызды ұрыңыз; көтерілу, қолды екі жаққа, бастапқы қалыпқа оралу (5 рет). 3. б.қ. – аяқ иық енінде, қол белде. Қолды екі жаққа, алға еңкейіңіз, алдыңызда қолыңызды шапалақтаңыз; түзу, қолдар. Жақтарға,</p>
--	--	--	--	---

					<p>бастапқы қалып (5 рет).</p> <p>4. б.қ. – тізе бүгіп, қолдар бастың артында. Оңға (солға) бұрылыңыз, оңға (солға) қолды жағыңызға алыңыз; түзету, бастапқы қалып (6 рет).</p> <p>5. б.қ. – аяқ сәл алшақ, қолдар дененің бойымен. Секіру сериялары арасында кішкене кідіріспен кезектесіп, екі бағытта шеңбермен екі аяқпен секіру.</p> <p>Тыныс алу жаттығуы</p> <p>« Күн жасаймыз»</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Тепе-теңдік – басында қапшықпен жерде жатқан тақтаймен жүру, қолды екі жаққа (2-3 рет).</p> <p>2. Кедергілерден екі аяқпен</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>секіру(өзектердің биіктігі 6 см), бір-бірінен 40 см қашықтықта, 5-6 бар. 2-3 рет қайталаңыз.</p> <p>Қим ойын: Аюдың апанында»</p> <p>Мақсаты: балалардың сөздік қорын дамыта отырып, қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>Тақырыбы: «Сиқырлы қорапша»</p> <p>Мақсаты: Бала зейінін, есте сақтауын дамыту.</p> <p>Шарты: Қорапшаға бірнеше ұсақ ойыншық салынады. Бала 10 секунд қарайды, сосын қорап жабылады. «Қандай ойыншықтар бар еді?» деп сұралады.</p>	<p>Тақырыбы: «Көңіл-күйді тап»</p> <p>Мақсаты: Баланың эмоцияларын тану дағдысын қалыптастыру.</p> <p>Шарты: Балаға түрлі смайликтер көрсетіледі. «Қайсысы қуанышты? Қайсысы ренжіген?» деп сұралады. Бала өз көңіл-күйін де көрсетеді.</p>	<p>Тақырыбы: «Артық затты тап»</p> <p>Мақсаты: Салыстыру арқылы ойлау қабілетін дамыту.</p> <p>Шарты: Үш сурет көрсетіледі (алма, алмұрт, машина). Бала артық затты табуы керек.</p>	<p>Тақырыбы: «Жылы сөз айт»</p> <p>Мақсаты: Баланың коммуникативтік дағдысын жетілдіру.</p> <p>Шарты: Тәрбиеші балаға: «Маған жылы сөз айтшы» дейді.</p> <p>Мысалы: «Сіз әдемісіз», «Сіз жақсысыз».</p>	<p>Тақырыбы: «Сиқырлы қимылдар»</p> <p>Мақсаты: Есте сақтау мен қимыл-қозғалысты дамыту.</p> <p>Шарты: Тәрбиеші бір қимыл көрсетеді (шапалақтау, қол көтеру), бала қайталайды. Кейін 2–3 қимылды қатарынан қайталатады.</p>
Серуенге дайындық	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				

	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
Серуеннен оралу	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	<p>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</p>				
Балалардың дербес	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін	Еңбек әрекеті Жууға болатын	Әндер, Ертегілер, өлеңдер,	Жасыл балабақша жобасы бойынша,

әрекеттері	ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	егілген һсімдіктерге күтім жасау.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі – ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Бүгін балалар сурет дәптеріне нүктелерді қосып қарапайым сурет жасады. Көз–қол үйлесімділігін дамытты. Үйде балаңызбен «нүктелерді қос» ойынын ойнау пайдалы.	Бүгін балалар түрлі иістерді ажыратуға тырысты (гүл, сабын, жеміс). Сезім мүшелерін дамытуға талпынды. Үйде жеміс-жидектің иісін таныстырып, «Бұл не?» деп сұрау пайдалы.	Бүгін балалар қарапайым «дөңгелек, үшбұрыш, шаршы» пішіндерден үй салды. Қиялын іске қосты. Үйде қағаздан пішін қиып, сурет құрастыруға көңіл бөліңіздер.	Бүгін балалар айна алдында «кім қалай қимылдайды?» ойынын ойнады. Өзін-өзі бақылауға үйренді. Үйде айна алдында әртүрлі қимылды қайталау қызықты болады.	Бүгін балалар музыка тоқтағанда «қатып қалу» ойынын ойнады. Зейінін шоғырландырып, тыңдауға үйренді. Үйде осындай «тоқта!» ойынын ойнау пайдалы.

Тексерілді:

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы II аптасы**

Топ: «Аққайың» Ересек топ

Балалардың жасы: 4 жас

Қандай кезеңге жасалды : 06.10 – 10.10.2025ж .Апта дәйек сөзі: «Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – ел тарихын білуге баулу. «Ақ жауын»	Күй күмбірі – өнер мен қолөнерді қадірлеуге үйрету. «Ана толғауы»	Күй күмбірі – баланы салт-дәстүрге жақындату «Көңіл ашар»	Күй күмбірі – аланы ұлттық өнер арқылы тәрбиелеу, мәдениетке баулу. «Қыл қобыз»	Күй күмбірі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату. «Самғау»
	Баланы ойыншық қоянмен қарсы алу. Қоянмен бірге үстелге отыруға шақыру. Баланы құрастыру бұрышына бағыттау.	Баланы есіктен кіргенде күлімдеп қарсы алу. Достарымен амандасуға бағыттау. Үстел үсті ойыншықтарына қызықтыру. Баланың көңіл-күйін бақылау.	Баланы есімімен атап қарсы алу. Ойын бұрышына еркін орналастыру. Баланы сурет салу бұрышына бағыттау.	Баланы күлімсіреп қарсы алу. «Сәлеметсіз бе» деп жауап беруге үйрету. Құрастыру ойындарына қызықтыру. Достарымен ортақ ойынға қосу.	Баланы сабырлы үнмен қарсы алу. Ойыншық аю немесе қуыршақ арқылы амандастыру. Достарына жақындастыру. Баланы үстел үсті сурет бояуға бағыттау
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	Әңгіме: Ізеттілік – әдемі қарым-қатынастың бастауы. Ізетті бала	Әңгіме: Сенімділік – баланың тұлға болып қалыптасуына әсер етеді. Сенімді бала	Әңгіме: Жақсылық жасау – мейірімнің көрінісі. Жақсылықты үйренген бала	Әңгіме: Еңбек – тәрбиенің алтын қазығы. Еңбекқор бала әрқашан	Әңгіме: Қуаныш пен шаттық – баланың жан дүниесін байытады. Көңілді бала әрқашан

өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	әрқашан сыйлы болады. Кеңес: Балаңызды үлкендерге сәлем беруге, сөйлескенде «Апай», «Аға» деп құрметпен айтуға үйретіңіз.	өзіне жауапты болады. Кеңес: Балаңызды өз ойын ашық айтуға, тапсырманы соңына дейін орындауға дағдыландырыңыз.	айналасында сыйлы болады. Кеңес: Балаңызды досына көмектесуге, кішкентай сыйлық жасауды әдетке айналдыруға үйретіңіз.	жетістікке жетеді. Кеңес: Балаңызды үстел жинау, ойыншықтарын орнына қою сияқты еңбектің қарапайым түрлеріне дағдыландырыңыз.	белсенді болады. Кеңес: Балаңызға күлімдеуді, жақсы сөз айтуды үйретіңіз. Бұл – оның көңіл-күйін көтереді.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Картотека №10 «Жол әліппесі» Мақсаты: балаларды алдынала көшеде жүру ережесімен жүргізушілерге арналған жол және белгілермен таныстыру	Картотека №11 «Әдептілік» Мақсаты: Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету.	Картотека №7 «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: Балаларды әр түрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу	Картотека №14 «Кімге не керек» Ойынның мақсаты: Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта білуге үйрету	Картотека № 18 «Өз мекеніне орналастыр» Мақсаты: Үй жануарларын дала жануарларынан ажырата білуге үйрету.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан					
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген					

Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)	<p>Әңгіме: – Ас ішіп отырған кезде досымызға кедергі жасамаймыз. Әдептілік – достықты нығайтады.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Досын сыйлаған бала мейірімді, жанашыр болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолды сермемейміз, қасықты қасымыздағы балаға тигізбей ұстаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішіп отырған кезде досымызға кедергі жасамаймыз. Әдептілік – достықты нығайтады.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Досын сыйлаған бала мейірімді, жанашыр болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолды сермемейміз, қасықты қасымыздағы балаға тигізбей ұстаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Еттен, сүттен, көкөністен, жемістен алған дәрумен бізге күш береді.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Күшті бала сенімді болады, ол өзін жеңімпаз сезінеді.</p> <p>Қауіпсіздік: – Етті асықпай, жақсылап шайнаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Қалғанын ысырап етуге болмайды.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Ұқыпты бала өзін-өзі жинақы ұстайды, тәртіпке үйренеді.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымызды созып, басқаның ыдысына салмаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішіп болған соң «Рахмет» деу – әдептіліктің белгісі. Бұл бізді сыпайы етеді.</p> <p>Психологиялық тәрбие: – Алғыс айтқан бала жүрегінде ризашылықты қалыптастырады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішіп болған соң ыдысты үстелге абайлап қоямыз, сындырып алмау үшін.</p>
	<p>«Балалар кітапханасы» жобасы</p> <p>Ойын: «Кейіпкерді сипатта» Тәрбиеші: «Мақта қыз қандай?» Балалар: «Жақсы, мейірімді». «Қасқыр қандай?»</p>	<p>«Қамқор» жобасы</p> <p>Ойын: «Досыма көмек» Бір бала ойыншықты «көтере алмай жатыр» деп рөл ойнайды. Қалғандары: «Біз бірге көмектесеміз» дейді. Мақсаты: ұжымдық көмекке үйрету.</p>	<p>«Шабыт» жобасы</p> <p>Ойын: «Сиқырлы қиялшар» Балалар көзін жұмып, тәрбиеші: «Қазір сендер ертегі еліне бардыңдар. Қандай ғажайып көріп тұрсындар?» дейді. Балалар әртүрлі жауап береді: «Үлкен гүл»,</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы</p> <p>Ойын: «Таза бөлме» Ойыншықтар әдейі шашылып тасталады. Балалар жарысып жинайды. Соңында: «Бөлме таза болса, бәріміз қуаныштымыз!»</p>	<p>«Смарт бала» жобасы</p> <p>Ойын: «Артық затты тап» Тәрбиеші: «Алма, алмұрт, банан, қалам». Балалар: «Қалам – артық!» Мақсаты: ойды салыстыру, топтастыруға үйрету.</p>

	Балалар: «Ашулы, ку». Мақсаты: кейіпкер мінезін ажырата білуге үйрету.		«Сиқырлы үй». Мақсаты: қиял мен елестету қабілетін күшейту.	дейді. Мақсаты: тазалық пен еңбекке дағдыландыру.	
Кестеге сәйкес ҮІӨ	«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үіә.				
	<p>Қызығушылықты ояту. «Сурет көрмесі» әдісі Дид : «Таныс тағамды таңда» Шарты: Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды. Ортақ сұрақ : Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар? Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі Нұсқау: Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді 1-топ: «жемістер» 2-топ: «көкөністер»</p>	<p>Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!) Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба? Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады. (Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.) -Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұнайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.</p>	<p>Таңғажайып сәт: (Микроб қонаққа келеді) Микроб: Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб деген патшаларың боламын. Сендермені күттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын. Тәрбиеші: Бізсізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жеп, тазалап жейміз ғой? Балалар: Иә, апай! Микроб: Сіздермені ең қалай күресу керек екенін біледі екенсізде</p>	<p>Суреттер әлемі. Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау. Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі. Дид ойын: «Жемістерді жина» Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп</p>	<p>Көңілді шеңбер Қайырлы таң күлімдеген жүздер! Қайырлы таң күн мен құстар! Барлығы мейірімді, сенімді болсын. Қайырлы таң кешке дейін созылсын! Балалар, бір-бірімізге күлейік, Ой қозғау. Тәрбиеші: «Көңілді болсаң – саусың, мұнайсаң – аурусың». Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары) Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары). дұрыс тамақтану қажет.</p>

<p>3-топ: «шырындар» 4-топ: «тағамдар»</p> <p>Зерттеуді жоспарлау: Ой қозғау: қоршаған орта. 1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай? 2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?</p> <p>Балалардың өз ойы, сыни ойлау. Тосын сәт: Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен. Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер: балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, өздеріңді қалай</p>	<p>Ой дамыту. Денсаулық үшін тағы не қажет? - Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз. - Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер. Азық-түлік слайдтары. Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл» Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз. Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»</p>	<p>р. Менімендосболмасаң ыздар, мен сіздердісиқырлаптаста ймын. Балалар: Бізсіздіңсиқырыңызғасиқырланбаймыз. Сізбенқалай күресу керек екенінбілеміз. Жеміс-жидек пен көкөністердіжуып-тазалапкөпжейміз. Біздіңденсаулығымыз күшті. Дидактикалықойын: «Дәрумендердіажыр ат» Мақсаты: Жемістер мен көкөністердіажыратаб ілугеүйрету, дәрумендердің адам ағзасынақандайпайдасы бар екендігінайту. Түсінік беру. Шарты: Балаларберілгенжемістер мен көкөністерді А және С топтарынабөліпорналасыру керек. Тәрбиеші:Балалар,</p>	<p>айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі</p>	<p>Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары). (Бұл адамға пайдалы тағам). Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап» Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек. Тәрбиеші: Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік. Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай</p>
--	---	--	---	--

<p>сезінесіңдер? Дәрігер: Балалар сендердің топтарыңда ауырып қалған балалар жоқ па? Дәрігер: Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Деніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спортпен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. Дәрігер: Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші? Сергіту сәті:</p>	<p>Балаларды екі командаға бөлу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек. Дид ойын: «Ғажайып сөмке» Біз жемістерді үлкен табакқа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады? 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек,</p>	<p>бізге хат келгенсияқты. Қарапкөрейікші. Бәрімізэкранның назар аударайық. Балалар, бізгебалабақшамызды ндәрігері не айтарекен, тыңдапкөрейік. Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс. (Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді) Сергіту сәті: Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың. Тәрбиеші: Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер</p>	<p>ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік. Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі. Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық. Сергіту сәті: «Бұл алма»</p>	<p>негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік. Ой дамыту. Сұрақ –жауап. Апельсин қайда өседі? (ағашта) Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе? Балалардың жауаптары. Балалармен әңгіме:</p>
--	---	---	---	---

<p>Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық.</p> <p>Дид ойын: «Ғажайып қалта».</p> <p>Ойынның шарты: қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек.</p> <p>Көркем әдебиет. «Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту.</p> <p>Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны</p> <p>Шарты: Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады</p> <p>Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Көкөністер мен</p>	<p>сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау.</p> <p>2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші).</p> <p>3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл).</p> <p>-Жемістер бұзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мұздатады. Жемістерден қандай тағамдар жасауға болады? Олардың атын бірге атайық.</p> <p>Дид ойын: «Тағамның атын ата» -Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны). Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы) Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы). Өрік компоты? (Өрік компоты). Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.</p> <p>Сергіту «Компот». -Компот пісіреміз. Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!</p>	<p>апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады.</p> <p>— Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды).</p> <p>Ғалымдар бұрышы. Тәжірибе№1 Жемістер - оларды қалай жеуге болады? Мақсаты: Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.</p> <p>Құрал-жабдықтар: жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар</p>	<p>Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз) Алма алу қиын (жоғары тартылды) Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім) Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шاپалақтаңыз).</p> <p>Тәрбиеші: -Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын.</p>	<p>Табиғатта апельсиндер - жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі. Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.</p> <p>Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.</p> <p>Апельсинмен тәжірибе жасайық.</p> <p>Қортынды тәжірибе: Апельсин қабығының қасиеттері Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік. Балалар, қалай ойлайсындар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны</p>
--	--	---	--	---

	<p>Жемістер «№ 1 тәжірибе» Мақсаты: жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету Құрал-жабдықтар: жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, баклажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда</p>	<p>Алмаларды тураймыз Біз алмұртты кесеміз Лимон шырынын сығыңыз Су құйып және құмды салыңыз! Біз пісіреміз, компот пісіреміз, Адамдарға көмектесеміз. Карточкалар бойынша жұппен жұмыс: Дид ойын: «Не артық?» - Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді. Дид ойын: «Зерттеуші шеберлер» Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз.</p>	<p>стақандар. Жүргізілу барысы: Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің</p>	<p>Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық. -мандарин дер жүзе алады деп ойлайсындар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік? №1 тәжірибе. Түстер құпиясы. Аскөк, пияз. - Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма? - Иә</p>	<p>шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсындар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады. Тәжірибе №2 КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма? Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де</p>
--	--	---	---	--	--

<p>екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.</p> <p>Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.</p> <p>№ 2 Тәжірибе. «Жемістер мен</p>	<p>Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр.</p> <p>Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл, бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді</p> <p>Сол ақылды болып өседі.</p> <p>(Апельсин).</p> <p>-Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)</p> <p>Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық.</p> <p>№1 тәжірибе. «Бату – батпау».</p> <p>-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік.</p>	<p>айырмашылығын анықтауға үйренеді.</p> <p>Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар.</p> <p>Іс-әрекетті бағалау кезеңі:</p> <p>— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен?</p> <p>— Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады? Тәрбиеші: Балалар сендер үіә жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.</p>	<p>- плюс қойыңыз. Қандай түс?</p> <p>- Жасыл</p> <p>- шеңберді жасыл түске боя.</p> <p>Енді пиязды қолданып көрейік.</p> <p>-Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма?</p> <p>- Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды</p> <p>Пияз сурет салады ма?</p> <p>- Иә</p> <p>- Плюс қойыңыз.</p> <p>Қандай түс?</p> <p>Жасыл</p> <p>- Шеңберді жасыл түске боя.</p> <p>- Жарайсың! Нағыз ғалым!</p> <p>№2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз</p> <p>- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына</p>	<p>күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, дәке арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан дәм татқысы келетіндерін білдірді.</p> <p>Бағдарлама: Тақырыбы: «Өсімдіктер әлемі »</p> <p>Ұлттық ойын: «Асық ату»</p> <p>Мақсаты: Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.</p>
--	---	---	--	---

	<p>көкөністерді бояйтын заттар» Мақсаты: барлық жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу. Кұрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және мөлдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. Жүргізілу барысы: Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше</p>	<p>Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып кетті ме? нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары). №2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма. Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында</p>	<p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Бағанда бір-бірден жүру; тапсырмаларды орындай отырып шеңбер бойымен жүру және жүгіру: саусақпен жүру, жартылай шалқайып жүру, қолды тізеге қою; қалыпты серуендеуге көшу. Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру. Шеңбер бойымен еркін жүру.1 сапқа тұру. 1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда</p>	<p>саламыз Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз Сергіту сәті.«Бағбан» Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығы әртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді.</p> <p>Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз неғұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз. Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады. Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі.</p>	<p>ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі оны ығыстыратын судан ауыр".</p> <p>Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау.</p> <p>Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.</p> <p>№3 тәжірибе «Жүзімге не болады?»</p> <p>Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады.</p> <p>Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып,</p>	<p>себеттен бір доп алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.</p> <p>Б.к.: «Буратино» ойыны</p> <p>1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратиноға әдемі мұрын жасаймыз. Буратино мұрнымен «2,3» сандарын жазады. /5 рет қайталау/</p> <p>Б.к.: «Аттап созылу»</p> <p>2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бүгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды. /5-6 рет қайталау./</p> <p>Б.к.: «Бауырсақ»</p> <p>3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1- тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады.</p> <p>2- б.к. /5-6 рет қайталау.</p>	<p>жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндейдік.</p> <p>(балға соққыларына еліктейді)</p> <p>Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді)</p> <p>Сіз біздің бағбанға айтасыз</p> <p>Бізге сыйлық ретінде не бересіз?</p> <p>Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....</p> <p>(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).</p> <p>Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз.</p> <p>№3 Тәжірибе. Жидектер қарақат, таңқурай - Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып,</p>	
---	--	--	---	--

<p>№ 3 Тәжірибе: Күннің өсімдіктің (пияздың) өсуіне әсері» Мақсат. Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеңіз Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ. Жүргізілу барысы: 1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкеге салады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз. 2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде</p>	<p>газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып, қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады. Тәжірибе №4 «Сиқырлы лимон». Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз, Екі стаканға құйамыз. Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз. Қасықпен араластырыңыз. Шай түсінің қалай өзгергенін бйқауға болады.. Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар</p>	<p>Б. қ.: «Аққу қанатын қақты» 4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Дәл тигіз» 5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Кетті, кетті домалап» 6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/ Б. қ.: «Көңілді доп» 7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15секунд/ Тыныс алу жаттығулары:</p>	<p>салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз. - Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз. - Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік? Балалардың жауаптары. -Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік. - Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер</p>	
--	---	--	---	--

<p>жасылға айналады. 3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн тұрған жаққа қарай созылады. Неліктен? Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді. 6. Лексикалық тақырып: «Көкөністер. Жемістер» №5 тәжірибе «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда</p>	<p>пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күшті және сау болады. Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды. Қазақ тілі Тақырыбы: Көшеде өзін ұстау. Ой дамыту.Суретпен жұмыс. Көліктер қайда жүр? Жолда қалай жүру керек? Жаяу адамдардың өтетін жолындағы сызықты не дейді? - Бағдаршам жоқ көшеден қалай өтеміз? -Енді мына белгілерге қараңдаршы, мынау ненің суреті? -Егер телефонның суреті салынған белгі тұрса ол нені білдіреді? -Мынау медициналық көмек пунктінің белгісі. Автобустың суреті салынған белгіні</p>	<p>«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Қозғалыстардың негізгі түрлері. -Еденде жатқан тақтада аяқтың ұшымен жүру -Ішпен гимнастикалық орындықта жорғалап жүру, екі қолмен жоғары көтеру, қолды екі жағынан ұстау (2 рет). Қимылды ойын: «Құстар жем жейді» Шарты : құстардың қимылын салып көрсетеді. Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ» Мақсаты: Балаларды затты сезінуге үйрету. Жан-жақты дамыту, шапшандыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.</p>	<p>мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың! - Балалар сендерге зертхана ұнады ма? - Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды? - Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен? Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.</p> <p>Музыка Педагог жоспары бойыншы.</p>	
--	--	--	---	--

	<p>қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремi, қияр маскасы, жемiс хош иiстi сусабын, үккiш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Мазмұны. Мұғалiм мен балалар косметика мен бұйымдарды зерттейдi, иiсi бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын мұғалiм балаларды кейбiр жемiстер мен көкөнiстердiң құндылығы туралы және оларды косметика өндiрiсiнде пайдалану туралы үйретедi. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерiн ысқылап, айнаға қарап өңiнiң</p>	<p>көрсендер, ол «автобус тоқтайтын аялдама бар» дегендi бiлдiредi екен. Балаларға жол белгiлерi, жол қиылысы, көлiк жолы, жаяу жүргiншiлер жолы туралы ақпарат беру</p> <p>Бағдарламашам ойыны: Ойын: «Сақ бол!» Қызыл көзiн жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзiн жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзiн жағады. (бiр орында тұрып жүру). Балалар ойынды қызыға ойнайды.</p> <p>Ой қозғау. Сұрақ-жауап алу. Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма? -Келе жатқан көлiктiң алдынан өтуге бола ма? Балалардың жауаптары.</p> <p>Сергiту сәтi. Мәшiне жүргiзу.</p>		<p>Бағдарлама: Тақырыбы: «Табиғаттың таңғажайып әлемi»</p> <p>Ұлттық ойын: «Сақина салу» Мақсаты: Балалардың қимыл белсендiлiгiн, ойында ынтасын арттыру.</p>	
--	--	---	--	---	--

	<p>қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Бір-бірден бағанда жүру. Педагог залдың бір жағына баланың бір адымында 8-10 штангаларды қояды. Бір-бірден колоннада жүру, мұғалімнің белгісі бойынша, балалар оң және сол аяқтарымен кезек-</p>	<p>Балаларды пішіндер арқылы екі орталыққа бөлеу 1- орталықтағы балаларға өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру. 2- орталықтағы балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. Балаларға тапсырманы түсіндіреді. Балаларды мадақтау.</p> <p>Ұлттық ойын: «Арқан тартыс» Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.</p>			
--	---	--	--	--	--

кезек штангалардан өтіп жүруге ауысады. Бағандағы соңғы бала штангалардың үстінен өткеннен кейін, шашыраңқы бағытта жүгіру пәрмені беріледі. Жүру және жүгіру жаттығулары кезектесіп өтеді

Негізгі бөлім.
Жалпы дамыту жаттығулары.

1. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қол белде. Қолдар бүйірлерге, жоғары, қолдарыңызды бастарыңызға шапалақтау, қолдарыңызды белге қою, бастапқы қалып (5-6 рет).

2. б.қ. - аяқтың ені бойынша аяқ тірегі, қолдар дене бойымен. Қолдар бүйірге, отырыңыз және алдарыңызда

<p>қолдарыңызды ұрыңыз; көтерілу, қолды екі жаққа, бастапқы қалыпқа оралу (5 рет). 3. б.қ. - аяқ иық енінде, қол белде. қолды екі жаққа, алға еңкейіңіз, алдыңызда қолыңызды шапалақтаңыз; түзу, қолдар жақтарға, бастапқы қалып (5 рет). 4. б.қ. - тізе бүгіп, қолдар бастың артында. Оңға (солға) бұрылыңыз, оңға (солға) қолды жағыңызға алыңыз; түзету, бастапқы қалып (6 рет). 5. б.қ. - аяқ сәл алшақ, қолдар дененің бойымен. Секіру сериялары арасында кішкене кідіріспен кезектесіп, екі бағытта шеңбермен екі аяқпен секіру.</p>				
--	--	--	--	--

<p>Тыныс алу жаттығуы « Күн жасаймыз» Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Тепе-теңдік - басында қапшықпен жерде жатқан тақтаймен жүру, қолды екі жаққа (2-3 рет). 2. Кедергілерден екі аяқпен секіру(өзектердің биіктігі 6 см), бір-бірінен 40 см қашықтықта, 5-6 бар. 2-3 рет қайталаңыз. Қим ойын: Аюдың апанында» Мақсаты: балалардың сөздік қорын дамыта отырып, қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.</p> <p>Ұлттық ойын: «Бәйге» Мақсаты: Қазақ</p>				
--	--	--	--	--

	халқының ерлік – жауынгершілік тарихын ұрпаққа ерліктің өшпес үлгісін қалдырған хан батырлардың өмір өнегесімен таныстыру, өз жерін, өз елін қорғай алатын ел жанды, ұлттық намысы мол жігерлі бүлдіршіндерді тәрбиелеу.				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.	Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				

оралу	<p>Киімдерін шешу: Киімдерін тәртіппен шешіп, сөресіне жинау.</p> <p>Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, сүрту.</p> <p>Гигиеналық шаралар: Жуынғанда сабынды дұрыс қолдануды үйрету.</p> <p>Түскі асқа дайындық: Қолдарын жуып болған соң асханаға дайындалу.</p>	<p>Киімдерін шешу: Балаларды киімдерін ұқыптап шешуге, орындарына қоюға баулу.</p> <p>Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жууға дағдыландыру.</p> <p>Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамай, сабынды артық қолданбау.</p> <p>Түскі асқа дайындық: Таза қолмен ас ішуді еске салу.</p>	<p>Киімдерін шешу: Киімдерін ретімен шешіп, шкафқа жинақтап қою.</p> <p>Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап сабындап жуу.</p> <p>Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде суды төкпеуге үйрету.</p> <p>Түскі асқа дайындық: Балаларды орындарына отырғызу.</p>	<p>Киімдерін шешу: Әр бала киімін шешкен соң бүктеп, орнына қоюға үйрету.</p> <p>Тазалық процедуралары: Қолдарын екі рет сабындап жууға баулу.</p> <p>Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамауды қадағалау.</p> <p>Түскі асқа дайындық: Ас ішер алдында қолдарын тазалау.</p>	<p>Киімдерін шешу: Балалар киімдерін ретімен шешіп, сөрелерін таза ұстауға дағдыланады.</p> <p>Тазалық процедуралары: Қолдарын жуған соң сүлгісін орнына қою.</p> <p>Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде тыныш болу.</p> <p>Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын жууын еске салу.</p>
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
<p>Әңгіме: – Су – бізге қажет. Су болмаса, өсімдік те, адам да өмір сүре алмайды. Сондықтан суды үнемдеу керек.</p> <p>Қауіпсіздік: – Су шашпаймыз, еденді былғамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Дастарқандағы әр тағам – еңбек жемісі. Оны қадірлеп, төкпей жеуіміз керек.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде ойнамаймыз, тыныш отырамыз.</p>	<p>Әңгіме: – Алма, алмұрт, жүзім – дәруменге бай. Жемістерді жесек, денеміз қуатты болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Жемістерді шағып емес, шайнап жейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішіп отырғанда тәртіпті болу – мәдениеттілік. Әдепті бала – барлығына үлгі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Дастарқан басында шуламаймыз, ыдысты төкпейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Асымызды қалдырмай, тауысып жеу – еңбекті бағалау. Артық алып қалдырсақ, ол ысырап болады.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкенде асықпай шайнаймыз.</p>	

Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	<p>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.</p> <p>Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	<p>Әңгіме: – Сусыз өмір жоқ. Бетімізді, қолымызды жуған кезде суды тек қажетіне қарай пайдалануымыз керек. Суды босқа ағызу – ысырап. Үнемді бала табиғатты да қорғайды. Қауіпсіздік:</p>	<p>Әңгіме: – Әр түйір ас – бағалы. Дастарқан үстінде ойнамаймыз, шуламаймыз. Тамақты төкпей-шашпай, тауысып жеу – еңбекті бағалау. Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны абайлап ұстаймыз, оларды бір-бірімізге</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, суды босқа ағызбайық. Қол, бет жуған кезде кранды ашып қоймай, қажетті мөлшерде ғана қолдану керек. Ас үстінде де асты төкпей-шашпай жеу – үнемділіктің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде орнымыздан</p>	<p>Әңгіме: – Әрбір тағам – үлкендердің маңдай терімен келген ризық. Сондықтан нанды жерге тастамауымыз керек, тамақты ысырап етпей, мөлшермен ғана алуымыз қажет. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде ауыз толған кезде</p>	<p>Әңгіме: – Үнемділік тек тамақта емес, барлық ісімізде көрінеді. Бізге берілген суды, жарықты, тамақты дұрыс пайдалансақ – тәртіпті, әдепті бала боламыз. Қауіпсіздік: – Ас үстінде жан-жағымызға алаңдамаймыз, бір-</p>

	– Жуыну кезінде еденге суды шашпаймыз, абайлап қозғалуымыз керек. Ылғал жерде абайсыз жүрсек – құлап қалуымыз мүмкін.	бағыттамаймыз.	тұрмаймыз, асықпай шайнаймыз. Жүгірмесек – қауіпсіз боламыз.	сөйлемейміз, асықпай шайнаймыз. Бұл тамақтың жақсы қортылуына және қауіпсіздікке пайдалы	бірімізге кедергі келтірмейміз. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтуды ұмытпаймыз
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	Эксперимент «Көкөністер мен жемістер косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көкөністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремi, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Жүргізілу барысы: Педагог пен балалар косметика мен бұйымдарды	Су ағыны. Мақсаты: Судың пішіні болмайтынын, төгілмейтінін, ағып жатқанын көрсету. Жұмыс барысы: су құйылған 2 стакан алыңыз, сонымен қатар қатты материалдан жасалған 2-3 затты (текше, сызғыш, ағаш қасық және т.б.) осы заттардың пішінін анықтайды. «Судың пішіні бар ма?» Деген сұрақты қойыңыз. Балаларды бір ыдыстан екінші ыдысқа (кесе, табакша, құты, т.б.) су құйып, өз бетімен жауап табуға шақырыңыз. Су қайда және қалай төгілетінін	«Күздегі ағаштар» тәжірибе«Әртүрлі жапырақтар қалай түседі» Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар. ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар	Өсімдіктер қалай тыныс алады? Мақсаты: өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. Ресурстар: ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек Эксперимент барысы: № 1 зерттеу. Біз ауа жапырақтары арқылы өсімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? үлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін	Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын Тәжірибе № 2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз Балалар: Ия, мүмкін.

<p>зерттейді, иісі бойынша салыстырады, ұқсастығын табады. Сосын педагог балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды аршылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап өңінің қалай өзгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен</p>	<p>есте сақтау Қорытынды: Судың пішіні жоқ, ол құйылған ыдыстың түрін алады, яғни пішінін оңай өзгерте алады.</p> <p>Музыка педагог жоспары бойынша</p> <p>Қауіпсіздік ережелері: <i>«Не артық?»</i></p> <p>Мақсаты: <i>Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.</i></p>	<p>парақтар. Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен? -Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі. Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме, ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?</p>	<p>тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз). № 2 зерттеу. «Парақ арқылы» тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз: 2-3 см бос қалдырып, бөтелкеге су құйыңыз; жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; бөтелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; бөтелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып</p>	<p>От бізге қалай көмектеседі? Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады. От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе? Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде. Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртеп алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.</p>
--	---	--	---	---

<p>мұғалім өң қалай өзгергенін айтады.</p> <p>Қорытынды.</p> <p>Қызылшаны пайдаланған кезде көкөніспен ысқылаған жері бірге қызарып кетеді. Қияр (алма) маскасынан кейін бет өзінің бастапқы түсіне (тазартылған) ие болады, тері жұмсақ және тегіс болады. Ересектер көкөністер мен жемістердің теріге пайдасы туралы біле отырып, оны косметика (кремдер, маскалар) өндіруде қолдану идеясына келді. Бұл өнімдерді қолданғаннан кейін тері болады жұмсақ және барқыт, қажетті түсті алады.</p>			<p>Өрт қауіпсіздігі:</p> <p>СЮЖЕТТІК РӨЛДІК ОЙЫНДАР: «БІЗ-ӨРТ СӨНДІРУШІМІЗ»</p> <p>Мақсаты: ЖЖЕ білімі негізінде сюжетті дамыту қабілетін қалыптастыру; өз іс-әрекеттерін серіктестердің іс-әрекеттерімен үйлестіру, ойындағы рөлдік өзара әрекеттесулер мен қатынастарды сақтау. Ойынның сюжетіне сәйкес рөлдік әрекеттер мен мінез-құлықты үйлестіру және болжау.</p>	<p>алу.</p> <p>Сабактың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.</p> <p>№ 3 тәжірибе</p> <p>Өсімдік жапырағынан ылғалдың булануы</p> <p>Мақсаты: судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру.</p> <p>Құрал-жабдықтар: өсімдік, целлофан пакет, жіп.</p> <p>Тәжірибе: Өсімдікті қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады, өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді). Біз қағазға полиэтилен пакетін</p>	<p>Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?</p> <p>Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік?</p> <p>Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.</p> <p>Дене тәрбиесі</p> <p>Кіріспе бөлім.</p> <p>-сәлемдесу</p> <p>-сапқа тұрғызу</p> <p>Бағанда бір-бірден жүру; тапсырмаларды орындай отырып шеңбер бойымен жүру және жүгіру: саусақпен жүру, жартылай шалқайып жүру, қолды тізеге қою; қалыпты серуендеуге көшу.</p> <p>Негізгі бөлім.</p> <p>Доппен жалпы дамыту жаттығулары.</p>
--	--	--	--	--	--

Ересектер өз терісіне осылай күтім жасайды.

салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз. Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше сағаттан кейін сөмкені алыңыз. Бұл қайдан пайда болды? (жапырақ бетінен буланған) неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған).

Қорытынды: ауа жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.

Жол ережелері:
«Жол ережелері»
Міндеттері: жол белгісінің негіздерін бекіту; негізгі жол

Кіріспе бөлімі:
Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. 1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен бір доп алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.
Б.қ.: «Буратино» ойыны
1. Аяқты алшақ қоямыз, доп жанымызда. Буратиноға әдемі мұрын жасаймыз. Буратино мұрнымен «2,3» сандарын жазады. /5 рет қайталау/
Б.қ.: «Аттап созылу»
2. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда, 1- оң аяқты бұгу, 2- алға қарай бүгілген аяққа қарай иілу керек, дәл осы қимылды екінші аяқпен қайталайды. /5-

				<p><i>белгілерімен, олардың жіктелуімен, тағайындалуымен таныстыру; зейінді, есте сақтауды, ойлауды дамытуға ықпал ету.</i></p>	<p>брет қайталау./ Б.қ.: «Бауырсақ» 3. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. 1-тізерлей отырып, допты айналдыра домалатады. 2- б.қ. /5-6 рет қайталау. Б. қ.: «Аққу қанатын қақты» 4. Аяқтың ұшымен тұрып, доп жанда. Қолды жоғары-төмен «аққудың» қанаты сияқты жасау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Дәл тигіз» 5. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Кетті, кетті домалап» 6. Аяқтары алшақ, допты аяқпен оңнан – солға , солдан- оңға қарай сырғыту. /15-20 секунд/ Б. қ.: «Көңілді доп»</p>
--	--	--	--	---	---

					<p>7. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Қолды жоғары созып, орнында секіру. /10-15секунд/ Тыныс алу жаттығулары: «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Еденде жатқан тақтада аяқтың ұшымен жүру 2. Ішпен гимнастикалық орындықта жорғалап жүру, екі қолмен жоғары көтеру, қолды екі жағынан ұстау (2 рет). Қимылды ойын: «Құстар жем жейді» Шарты : құстардың қимылын салып көрсетеді.</p>
Балалармен жеке жұмыс	Тақырыбы: «Жақсы – жаман»	Тақырыбы: «Қайда жасырынды?»	Тақырыбы: «Жақсы іс ойлап тап»	Тақырыбы: «Суретті аяқта»	Тақырыбы: «Түстерді тап»

	<p>қылық» Мақсаты: Мінез-кұлық мәдениетін қалыптастыру. Шарты: Тәрбиеші жағдаят айтады («Досымды итердім», «Досыма көмектестім»). Бала «Жақсы» немесе «Жаман» деп жауап береді.</p>	<p>Мақсаты: Баланың зейінін, есте сақтауын дамыту. Шарты: Бір ойыншықты үстелдің астына не артқа жасырып қояды. «Қайда жасырынды?» деп сұрайды.</p>	<p>Мақсаты: Қиялды, әлеуметтік дағдыларды дамыту. Шарты: Тәрбиеші сұрайды: «Егер досың жыласа, не істейсің?». Бала өз ойымен бөліседі.</p>	<p>Мақсаты: Шығармашылық қабілетін дамыту. Шарты: Жартылай салынған сурет беріледі (мысалы, тек дөңгелек). Бала оны күн, доп, алма етіп толықтырады.</p>	<p>Мақсаты: Танымдық қабілетін дамыту. Шарты: Тәрбиеші: «Маған қызыл түсті ойыншықты көрсет» дейді. Бала дұрыс түсті табуы тиіс.</p>
Серуенге дайындық	<p>«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.</p>	<p>Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</p>	<p>Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.</p>	<p>Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау</p>
Серуен	<p>Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.</p>	<p>Картотека №2 Күзгі жапырақтарды бақылау.</p>	<p>Картотека № 3 Жәндіктерді бақылау.</p>	<p>Картотека №4 Ауа-райының салқындауын бақылау.</p>	<p>Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.</p>
Серуеннен оралу	<p>Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</p>				

Кешкі ас	<p>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</p>				
Балалардың дербес әрекеттері	<p>Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.</p>	<p>Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.</p>	<p>Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру</p>	<p>Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау</p>	<p>Ән айту, би билеу. Балаларды өнерге баулу.</p>
Балалардың үйге қайтуы	<p>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</p>				
	<p>Бүгін балалар құлақ арқылы дыбысты қайдан шыққанын тапты. Тындау қабілетін дамытты. Үйде қоңырау немесе затпен дыбыс шығарып, «қайдан естідің?» ойынын ойнаңыз.</p>	<p>Бүгін балалар қолдарын бояуға малып, із қалдырды. Шығармашылық қабілеттерін көрсетті. Үйде саусақпен сурет салуға жағдай жасаңыз.</p>	<p>Бүгін балалар әртүрлі киімдерді киіп, «сән көрсетілімін» ойнады. Өзін сенімді ұстауға талпынды. Үйде «киім таңдау» ойынын ойнасаңыздар қызық болады.</p>	<p>Бүгін балалар жануарлардың қозғалысын салып көрсетті. Қимыл-қозғалысын дамытты. Үйде «мысық сияқты жүр», «құстай ұш» ойынын ойнауға болады.</p>	<p>Бүгін балалар үстел үстінде түрлі заттарды салыстырды (ауыр–жеңіл). Салыстыру дағдысын дамытты. Үйде қасық, ойыншық арқылы «қайсысы ауыр?» деп сұраңыз.</p>

Тексерілді: *А.А.*

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы III аптасы**

Топ: «Аққайың» Ересек топ

Балалардың жасы: 4 жас

Қандай кезеңге жасалды: 13.10 – 17.10.2025ж Апта дәйек сөзі: «Отансыз адам-ормансыз бұлбұл»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – ұлттық өнерді қадірлеуді үйрету. «Кең дала»	Күй күмбірі – әдеп пен сыйластыққа тәрбиелеу. «Боз шолақ»	Күй әуені - рухани байлыққа жетелеу. «Кеңес»	Күй күмбірі – достық пен татулыққа тәрбиелеу. «Айжан қыз»	Күй күмбірі – елін сүйген ер болуға тәрбиелеу. «қос алқа»
	Баланы сабырлы үнмен қарсы алу. «Сәлеметсің бе?» деп жауап беруге бағыттау. Ойын бұрышына шақыру. Баланың мінез-құлқын бақылау.	Баланы есімімен шақырып қарсы алу. Достарына қол бұлғауға үйрету. Сурет салуға немесе бояуға бағыттау.	Баланы жылы жүзбен қарсы алу. Киімін шешуге бағыт беру. Қуыршақ бұрышына бағыттау. Достарымен ойынға тарту.	Баланы жылы жүзбен қарсы алу. Киімін шешуге бағыт беру. Қуыршақ бұрышына бағыттау. Достарымен ойынға тарту.	Баланы есімімен атап қарсы алу. Жылы сөзбен қолдау көрсету. Үстел үсті қарапайым ойындарға бағыттау.
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы кеңес беру.				
	Әңгіме: Ынтымақ – достық пен бірліктің кепілі. Ынтымақ бар жерде татулық болады.	Әңгіме: Қанағатшылдық – бақыттың бастауы. Қанағатшыл бала қолындағы барға шүкір	Әңгіме: Арман – баланың болашағына жетелейтін күш. Армандаған бала мақсатына жетеді.	Әңгіме: Арман – баланың болашағына жетелейтін күш. Армандаған бала	Әңгіме: Қамқорлық – сүйіспеншіліктің белгісі. Қамқор бала айналасына жанашыр болады.

әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: Балаңызды достарымен тату ойнауға, ренжіспеуге үйретіңіз.	етеді. Кеңес: Балаңызды бар нәрсеге қанағат етуге, артық сұрамауға үйретіңіз.	Кеңес: Балаңызды өз армандарымен бөлісуге, сурет салып көрсетуге үйретіңіз.	мақсатына жетеді. Кеңес: Балаңызды өз армандарымен бөлісуге, сурет салып көрсетуге үйретіңіз.	Кеңес: Балаңызды жануарларды аялауға, досына қамқорлық жасауға үйретіңіз.
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	Картотека №8 «Бұны қай кезде киеді?» Ойыншарты: суреттегі киімдерді аймезгілдекиетіндігін айтқызу.	Картотека № 19 «Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.	Картотека №17 «Әдемі гүл» Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.	Картотека № 27 «Бұл қай мезгіл?» Ойын шарты: күзгі бау- бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.	Картотека №29 «Нан қалай жасалады» Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.
	Ойын арқылы экологиялық мәдениет қалыптастыру. Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
	Әңгіме:	Әңгіме:	Әңгіме:	Әңгіме:	Әңгіме:

	<p>– Дастарқандағы асқа «Рахмет» десек, ол бізді тәрбиелі әрі сыпайы етеді.</p> <p>Психологиялық тәрбие:</p> <p>– Алғыс айту балаға ризашылық пен мейірімділік әдетін қалыптастырады.</p> <p>Қауіпсіздік:</p> <p>– Ас ішіп болған соң ыдысты абайлап қоямыз, сындырып алмау үшін.</p>	<p>– Ас ішіп болған соң «Рахмет» деу – әдептіліктің белгісі. Бұл бізді сыпайы етеді.</p> <p>Психологиялық тәрбие:</p> <p>– Алғыс айтқан бала жүрегінде ризашылықты қалыптастырады.</p> <p>Қауіпсіздік:</p> <p>– Ас ішіп болған соң ыдысты үстелге абайлап қоямыз, сындырып алмау үшін.</p>	<p>– Жемістер мен көкөністер бізге қуат береді. Сүт өнімдері мен ет те дәруменге толы. Оларды жесек, сергек жүреміз.</p> <p>Психологиялық тәрбие:</p> <p>– Сергек бала ойнағанда да, үйренгенде де көңілді болады.</p> <p>Қауіпсіздік:</p> <p>– Жемісті асықпай, жақсылап шайнап жейміз.</p>	<p>– Нанда да дәрумен бар. Бір түйірін де жерге тастамайық.</p> <p>Психологиялық тәрбие:</p> <p>– Қадірлей білетін бала үлкенге де, кішіге де құрметпен қарайды.</p> <p>Қауіпсіздік:</p> <p>– Нанның үгіндісін жерге тастамаймыз, дастарқанды былғамаймыз.</p>	<p>– Ас ішкенде досымызға кедергі жасамай, оған үлгі болайық. Қамқорлық – достықты нығайтады.</p> <p>Психологиялық тәрбие:</p> <p>– Қамқор бала мейірімді, жүрегі кең болады.</p> <p>Қауіпсіздік:</p> <p>– Қолымыздағы қасықты сермемейміз, басқаларға тигізбей ұстаймыз.</p>
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӨ)</p>	<p>«Қамқор» жобасы</p> <p>Ойын: «Достық көпірі»</p> <p>Балалар екі-екіден қол ұстасып көпір жасайды.</p> <p>Басқалары сол көпірдің астынан өтеді: «Мен саған қамқормын!» дейді.</p> <p>Мақсаты: достық пен бірлікті нығайту.</p>	<p>«Шабыт» жобасы</p> <p>Ойын: «Өз әуенінді шығар»</p> <p>Балалар кезекпен қолын шапалақтап, ырғақ шығарады. Басқалары қайталайды.</p> <p>Мақсаты: шығармашылықты дамыту, өзін еркін көрсету.</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы</p> <p>Ойын: «Кімге көмектесеміз?»</p> <p>Тәрбиеші сурет көрсетеді: ауыр сөмке көтеріп келе жатқан әже.</p> <p>«Қане, қалай көмектесеміз?»</p> <p>Балалар: «Сөмкесін көтереміз», «Жолдан өткіземіз».</p> <p>Мақсаты: еңбек пен</p>	<p>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы</p> <p>Ойын: «Жалғастырып айт»</p> <p>Тәрбиеші бастайды: «Күн жылы болса...»</p> <p>Балалар: «Ойнаймыз», «Жүгіреміз».</p> <p>Мағынасы: қиялды дамыту.</p>	<p>«Балалар кітапханасы» жобасы</p> <p>Ойын: «Суреттегі ертегі»</p> <p>Тәрбиеші ертегіден сурет көрсетеді.</p> <p>Балалар: «Бұл – Қызыл телпек», «Бұл – Бауырсақ» деп атайды.</p> <p>Мағынасы: кейіпкерді тану, сөздік қорды дамыту.</p>

			көмектің маңызын түсіндіру.		
Кестеге сәйкес ҮІӨ	«Жас эколог» экологиялық жоба аясында – экологиялық мәдениетті қалыптастыру.				
	<p>Тосын сәт. Жай музыка әуені естіледі. Педагог балаларға аң-таң болып қарап, оларды санайды. Ол: «Мен ештеңе түсінбей тұрмын, бізде жаңа бала бар ма?» Дымбұлмеске қарайды. Балалар ия басқа бала бар. Білмесбек бәріне қарап, бәрің сондай әдемі, ақылдысыңдар. Мен де сендермен ойнағым келеді. Мына альбомды әкелдім, бірақ ішінде не бар екенін білмеймін. Қане біз көрейік мүмкін біз білетін шығармыз. Білмесбек мата үлгілері бар</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар? Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме? Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек:</p>	<p>Ойын бұрышы Дид ойын: «Киім дүкені» Шарты: киім түрлері бойынша тақырыптық суреттерді орналастыру сыртқы киім, Аяқ киім, әйелдер, ерлер, балалар, қысқы, жазғы, мерекелік, арнайы киімдер. Ой дамыту -Киімді кім тігеді? (тігінші) Киім қалай жасалады? (ол тігілген, тоқылған) -Киімнің дизайнын кім жасайды? (сән дизайнері) -Кім киім тігеді? (тігінші) - Киім неден тігіледі? (матадан) – Тігін тігумен қай фабрика айналысады? (тігін фабрикасы)</p>	<p>Проблемалық жағдай: Киім ауыстыратын бөлменің бұрышында киім-кешек шашылып жатыр. Балалар не істеу керек? Балалардың жауаптары: орнына жинау керек. Дид ойын:Киім жинауға көмектесеміз» Шарты: Балалар киімнің атын атап. орнына іліп қояды. Педагог балалардың назарын бір-біріне арқасын қойып отырған қуыршақтарға аударады. Біздің қуыршақтарға не болып жатыр?</p>	<p>Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған. 1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі,</p>

<p>альбомды көрсетеді.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>Балалар сендер бұл не екенін білесіңдер ме?</p> <p>балалардың жоқ.</p> <p>Бұл киім тігілетін мата үлгілері.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, айтыңдаршы, сендердің үстерінде не бар?</p> <p>Киім түрлерін атайық</p> <p>Мұны бір сөзбен қалай айтуға болады? (Киім)</p> <p>Қалай ойлайсыңдар, адамдар үнемі осындай киім киген бе? (Жоқ).</p> <p>Дұрыс! Әр уақытта адамдар әртүрлі киім киген.</p> <p>Киімдердің қалай пайда болғанын, бұрын қандай болғанын білгілерің келедіме?</p> <p>Олай болса мен</p>	<p>Үш рет айналып Ғалымға айналайық.</p> <p>Тәжірибе алаңы.</p> <p>Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз.</p> <p>Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз.</p> <p>Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз, қандай сан? (1)</p> <p>Материалдарды</p>	<p>Қызығушылықты ояту.</p> <p>Балаларды қызыл, сары, жасыл, көк түстер бойынша топқа бөлу.</p> <p>1-топ: қызыл түс.</p> <p>Дид ойын: «Жолды табамыз»</p> <p>Біз еденге әртүрлі ұзынша жолақ маталардан жолдарды орналастырамыз, бұл жолдар. Ал өз кезегінде біз тар, кең, ұзын, қысқа жолды және т.б. табамыз;</p> <p>2- топ: сары түс.</p> <p>Дид ойын: «Жолды жамаймыз»</p> <p>Балаларды түсі, үлгісі, пішіні бойынша үлкен матаның бөлігіне сәйкес жамауды алып сәйкестендіру.</p> <p>3- топ: Жасыл түс.</p> <p>Дид ойын: «Түймелерді тап»</p> <p>Шарты: Балаларды қуыршаққа көмектесу үшін үлгі бойынша түймелерді табуға</p>	<p>Балалар: Олар бір-біріне ренжіген. Оларды қалай татуластыруға болады?</p> <p>Құшақтасу, қол алысу, кешірім сұрау, бір-біріне күлу арқылы татуласады.</p> <p>Басқа қалай татуласуға болады? - Бірге ойнауға.</p> <p>Қуыршақтарға «Киімді шкафқа сал» ойынын ойнауға үйретеміз бе?</p> <p>Қане біз жұптасып ойнаймыз.</p> <p>ойынға жұп таңдау.</p> <p>Шарты: Шкафтағы сөрелер әртүрлі түстерде екенін есте сақтандар және біз сөремен бірдей түсті киімдерді таңдаймыз.</p> <p>Көйлектің аты қандай, түсі қандай?</p> <p>1-ші бала: Бұл қызғылт сары түсті</p>	<p>өкшесі, табаны бар. Етік.</p> <p>күзде, қысқыда, көктемде киіледі.</p> <p>(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.</p> <p>2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі – түсті қалпақ»</p> <p>Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.</p> <p>Оның достары қандай қалпақ сыйлады?</p> <p>Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды:</p> <p>Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.</p> <p>Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?.</p> <p>Дид ойын:</p>
--	--	--	--	---

<p>сендерді саяхатқа шақырамын. Бүгін біз уақыт арқылы саяхатқа шығамыз, алдымен өткенге, содан кейін біз бүгінге ораламыз: біз киімдеріміздің ғажайып түрленуінен өтеміз.</p> <p>«Біздің киімдер тарихы» АҚТ технологиясымен жұмыс. Тәрбиеші презентацияны қарау барысында киімнің пайда болу тарихы туралы әңгіме жүргізеді. Сіз бен біз болмағанда адамдар орманда, үңгірлерде өмір сүріп, шикі ет жеп, киімсіз өмір сүрген. Жел мен жаңбырдан жасыратын ештеңе болмады. Ал айнала үлкенді-кішілі</p>	<p>қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз) Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз Тәжірибе №1. Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар) Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + + Тәжірибе №2 Қағаз мен мата сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә!</p>	<p>шақыру. 4-топ: Көк түс. Дид ойын: «Артығын тап» Шарты: төрт суреттің ішінен қосымша біреуін алып тастау керек (киім бейнеленген үш сурет, біреуі аяқ киім немесе бас киім немесе киімге мүлдем қатысы жоқ нәрсе) Ой қозғау. Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Қағаз, шүберек және сумен тәжірибе жасау: Шарты: балаларды қағаз бен матаның қасиеттерімен және оларды салыстыруға үйрету, балаларға белгілі бір заттардың, әрекеттердің және жағдайлардың әсерінен олардың күйінің өзгеруін көруге көмектесу. № 1 Тәжірибе.</p>	<p>көйлек. 2-ші бала: Бұл жасыл шорт және т.б. Соңында балалар тапсырманың дұрыстығын бір-бірін тексереді. 1, 2, 3 - ойынды бастау. (Музыкамен) Қызықты ойын үшін қуыршақтар балаларға алғыс білдіреді. Жарайсыңдар балалар, керемет жұмыс жасап, шкафтағы заттарды ретке келтірді. Дид ойын: «Көңілді сыйлық» Сұрақ –жауап. Үстелдің үстінде не жатыр? майлықтар, желім, картоннан кесілген 2 көйлек силуэттері бар. Қане қуыршақтарға өз қолымызбен сыйлық жасаймыз. Көйлектерді түрлі</p>	<p>«Қалпақтарды жинаймыз» Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр..... 3-ші хатты ашу. Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты» -Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме? Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен? Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру 4-ші хат Машадан</p>
--	--	---	--	--

<p>жапырақты ағаштар, биік шөптер, гүлдер өскен. Осылайша адамдар жапырақтарды бұтақтарға жинап, жаңбыр мен желден қорғанды.</p> <p>- Қалай ойлайсыңдар, шөп пен жапырақтан тігілген киімдер төзімді болды ма?</p> <p>- Дұрыс, нәзік, ол құрғап жыртылады.</p> <p>- Қыста мұндай киіммен жүруге бола ма?</p> <p>- Жоқ.</p> <p>- Неге?</p> <p>- Қыста суық болғандықтан тоңып, ауырып қалуыңыз мүмкін.</p> <p>- Ормандарда адамдардың қасында әртүрлі жануарлар өмір сүрді. Олар желден де, суықтан да қорықпайды.</p>	<p>Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.</p> <p>Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?</p> <p>Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді.</p> <p>Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?</p> <p>Балалар: Ештеңе!</p> <p>Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға –</p>	<p>Қағазға және жарықта матаға мұқият қарасаңыз, матаның жіптерден тұратынын көруге болады, ал қағаздан көре алмаймыз.</p> <p>Қағаз басқа материалдан (үгінділер) жасалған.</p> <p>№2 Тәжірибе. Қағаз мен матаны қайшымен кесуге болады. Қағаз матаға қарағанда оңай және жылдам кесіледі.</p> <p>№3 Тәжірибе Қағаз оңай жыртылады, мата жыртылмайды, өйткені мата қағаздан күшті, берік.</p> <p>№4. Тәжірибе. Қағаз мен мата судан ылғалданады. Ылғал қағаз оңай жыртылады, жабысқақ болады. дымқыл шүберек</p>	<p>түсті гүлдермен безендіріңіз.</p> <p>Балаларды топқа бөлу.</p> <p>1-топ: Көйлекке гүлдерді жапсыру.</p> <p>2-топ: Көйлекке гүл салу, бояу.</p> <p>3-топ: Майлық үстіне қуыршаққа ермексаздан кофет жасау.</p> <p>4-топ: Қуыршақтарға сыйлыққа гүл құрастыру.</p> <p>Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»</p> <p>Шарты: музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.</p>	<p>келген.</p> <p>Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? <p>Сергіту жаттығуы.</p> <p>Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын.</p> <p>Пакеттен шыққан тапсырма.</p> <p>Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру</p>
---	---	---	---	--

	<p>– Сонда әлгі адамдар ойлады: «менде мал сияқты жылы тері болса, мен тоңмас едім».</p> <p>–Осылайша адамдар аңға шығып, аңның терісін алып, одан киім тіккен.</p> <p>Педагог терінің бір бөлігін көрсетеді.</p> <p>Міне мынандай тері. Оны біреуімізге өлшеп көрейік.</p> <p>Тері қандай?Тері кішкентай.</p> <p>Неліктен біз онымен ештеңе тіге алмаймыз? Бізге қандай тері керек? (үлкен)</p> <p>Үлкен теріні алу үшін үлкен аңды аулау керек.</p> <p>Ендеше аңшылар ойынын ойнайық.</p> <p>Қим ойын:</p> <p>«Аңшылар»</p> <p>Сонымен аңшылар!</p>	<p>ұнайтынға +қоямыз.</p> <p>Тәжірибе№3.</p> <p>Қағаз мен матаны тегістеу.</p> <p>Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік.</p> <p>Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба?</p> <p>Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді.</p> <p>Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды?</p> <p>Балалар: Бұл тегістеледі!</p> <p>Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - +</p> <p>№ 4 Тәжірибе.</p> <p>Қалың, жұқа.</p> <p>Дид ойын: «Кім жасырды?»</p> <p>Бізде көп ойыншықтар</p>	<p>жыртылуы ауыр болады .</p> <p>Балалар өз бетінше қорытынды жасайды - киімдерді қағаздан тігуге болмайды, өйткені ол нәзік болады, оны киюге болмайды. Киімді тек матадан тігуге болады.</p> <p>Дид ойын: «Қарсы сөзді айт»</p> <p>Педагог сөздерді атайды, ал балалар керісінше айту керек.</p> <p>Таза - ... (лас)</p> <p>Умаж - ... (үтіктеу)</p> <p>Жаңа - ... (ескі)</p> <p>Кию - ... (шешу)</p> <p>Ақ-...(қара)</p> <p>Физикалық даму - «Қуыршақты серуендеуге киіндір» эстафетасы:</p> <p>Ойын бұрышында екі түрлі қуыршақтың киімдері әртүрлі ретпен, әр қуыршақтан бірдей заттардың саны бар. Үстелде шешінбеген</p>	<p>Музыка</p> <p>Педагог жоспары бойыншы.</p> <p>Бағдарлама:</p> <p>Тақырыбы:</p> <p>«Табиғаттың таңғажайып әлемі</p> <p>Ұлттық ойын:</p> <p>«Асық ату»</p> <p>Мақсаты: Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.</p>	<p>Білмесбектің қалпағын мүсіндеу</p> <p>Машаға тігін машинасын құрастыр.</p> <p>Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау.</p> <p>.</p> <p>Бағдарлама:</p> <p>Тақырыбы:</p> <p>«Өсімдіктер әлемі»</p> <p>Ұлттық ойын:</p> <p>«Тақия тастамақ»</p> <p>Мақсаты: Балаларды затты сезінуге үйрету. Жан-жақты дамыту, шапшандыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.</p>
--	---	---	---	--	--

	<p>жануарларды көп өлтіруге болмайды екен. - Тері киім кию ыңғайлы болады ма? Жоқ, ауыр, жазда ыстық болады. Содан адамдар ыңғайлырақ киім туралы ойлана бастады. Олар далада шөп-зығыр өсетінін байқады. Егер оның сабақтары ұсақталған болса, онда олардан жіп иіруге болады, ал иірілген жіптен - матадан кенеп жасауға болады деп ойлады. Адамдар осындай матамен оранған. Біз де жасап көрейік. Дид ойын: «Тігілмеген киім» Педагог екі баланы шүберекпен орайды.</p>	<p>бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де ++ Балалар, сәл демалайық: Сергіту сәті: Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін.</p>	<p>екі қуыршақ отыр, серуендеуге киінуді күтіп отыр. Бір қуыршақ қысқы ауа райына жылы киім кию керек, ал екіншісі жазғы серуенге жиналуы керек. Балаларды 2 командаға бөлу. Педагогтың бұйрығымен балалар бір-бірден үстелге жақындап, қуыршақтарына бір киім (дұрыс ретпен) таңдап кигізеді, оны дұрыс атайды, содан кейін келесі бала шығып, таңдап киеді, қуыршақ толық киінгенше бір баладан келіп киіндіреді. Қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындаса, сол жеңіске жетеді. Эстафета аяқталғаннан кейін командалар қуыршақтарының</p>		
--	---	---	--	--	--

	<p>Сұрақ –жауап: - Осылай жүрген ыңғайлы ма? (Жоқ) - Неге? Мата түседі, денеді қалмайды, қозғалуға ыңғайсыз -Дұрыс, мата түсіп қалмас үшін қолөнершілер матаның шеттерін тігуге кірісіп, осындай киімдерге ие болдық.</p> <p>Ой қозғау. - Балалар, киім тігу үшін қандай құралдар қажет? Дид ойын: «Не артық?» - Экранға қараңызшы, төрт заттың бейнесі, оның үшеуімен киім тігуге болады, ал біреуімен киім тігуге болмайды. Киім тігуге жарамсыз затты анықтау керек. қайшы, жіп, балға, түйме. ине, қайшы,</p>	<p>Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық</p> <p>№ 5 тәжірибе. Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз. Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз? Балалар: Ол суланып қалды. Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз? Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады. Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың</p>	<p>қандай киім кигенін айтады.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлімі. -сапқа тұрғызу -сәлемдесу Сапқа тұру, қалыпты тексеру, бағанды бір-бірден қалыптастыру (секіру). Биік тізелермен жүру, қолды белдікке қою. Бағанада жүгіру, педагогнен кейін бір (1 минутқа дейін), жүгіру қарқыны орташа. Қалыпты серуендеуге ауысу. Жүру кезінде педагог балаларға тіздегі иілген аяқтың алға және жоғары көтерілуіне баса назар аударады, саусағыңыз тартылған кезде, қадамдар әдеттегі серуендеу кезеңіне қарағанда біршама қысқа. Жүгіру кезінде қолдар шынтақтан бүгіліп, денені алға</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>орындық, жіп. түйме, жіп, үстел, ине.</p> <p>жіп, ине, шкаф, қайшы.</p> <p>Жарайсыңдар! Қой жүнінен жүн маталар тоқылған.</p> <p>- Бір кездері көйлектер ойлап табылып, оларға қымбат маталарды көп жұмсай моншақ, жылтырақтармен безендірілген.</p> <p>- Қалай ойлайсыз, мұндай киіммен жүру ыңғайлы ма? (Жоқ, өйткені адамдар тез жүре алмайды, жүгіре алмайды, баспалдақпен көтеріле алмайды, спортпен айналыса алмайды. Ауыр болды, көп мата мен әшекейлер қажет болды).</p> <p>- Бірте-бірте біз</p>	<p>жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба?</p> <p>Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек .</p> <p>Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз</p> <p>Жарайсыңдар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек.</p> <p>4. Рефлексия. Балаларды мадақтау. Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп</p>	<p>қарай сәл еңкейтеді. Педагог шаршаудың сыртқы белгілерін бақылайды және олар пайда болған кезде жеке балалардың жаяу жүруге ауысуын ұсынады.</p> <p>Негізгі бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары. Б. қ: «Мазақтау» 1. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары төменде. Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. /5-6 рет / Б. қ.: «Мұнда-мұнда» 2. Аяқтары алшақ қойылған, қолдары бүйірде.1- оң қолды алдыға созып айналдыру, . 2- б.қ. 3- сол қолменде қайталау. /5- 6 рет қайталау/ Б. қ.: «Тағзым» 3. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>адамдар ыңғайлы киетін киімдерді ойлап тапты. Дид ойын: «Ұнайды, ұнамайды» - Саған киімдерің ұнай ма? (Иә). - Ол қандай? (Киіміміз ыңғайлы, әдемі, ұқыпты). - Қандай киім түрлерін білесіңдер? (Юбкалар, шалбарлар, көйлектер, пальтолар...).</p> <p>Дид ойын: «Әрекетті атаңыз»</p> <p>- Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек)</p> <p>- Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә).</p>	<p>айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет!</p> <p>Қазақ тілі. «Бағдаршам және біз» қауіпсіздік ережелері. Тақырыбы: «Бағдаршам» өлеңі. С.Дүкенбай. Ой қозғау. Балалар сендер қалай ойлайсыңдар көшеде жүру тәртібін не басқарады? Суретпен жұмыс. Балалар қарандаршы бағдаршамның неше көзі бар? Ал, түстері қандай? Қызыл, сары, жасыл түстер нені білдіреді? Ал, балалар сендер жиек жол деген не екенін білесіңдер ме? Ол не үшін қажет? Балалардың жауаптары Ой дамыту «Бағдаршам» С.Дүкенбай. Бағдаршам біледі,</p>	<p>басына дейін жеткізу керек. 2- б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Биік, аласа» 5. Аяқты алшақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып «аласа» деп айту, тұру – «биік» деп айту. / 5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Масаны ұстап ал» 6. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде. 1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алшақ ұстап секіру . / 10-15 секунд/ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p>		
--	---	--	---	--	--

	<p>Егер киім лас болса? (киім жуылады).</p> <p>Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі).</p> <p>Егер жыртылған болса? (киім тігіледі).</p> <p>Киімімізді шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз)</p> <p>Дұрыс.</p> <p>Жарайсыңдар</p> <p>Киім ұқыпты және жаңа болуы керек.</p> <p>Тазалаймыз,үтіктейміз, жуамыз және кұрғатамыз</p> <p>Білмесбек Алақай енді мен біздің киімдеріміздің тарихын білемін, мен достарыма бәрін айтып беремін. Мен сіздерге сыйлық ретінде конверт қалдырамын, оны маған Мыстан</p>	<p>Бәрін де көреді.</p> <p>Адам да, көлік те, Сол шаммен жүреді.</p> <p>Бағдаршам, бағдаршам.</p> <p>Сергіту сәті:</p> <p>Орнымыздан тұрайық, Алақанды ұрайық.</p> <p>Оңға бір, солға бір, Бір отырып, бір тұрып.</p> <p>Бойымызды жазайық.</p> <p>«Бағдаршам» ойыны:</p> <p>Ойынның шарты: бағдаршамның қызыл көзі жанғанда балалар түп-түзу тұрады, сары көзі жанғанда қол шапалақтайды, жасыл көзі жанғанда билейді.</p> <p>Ұлттық ойын:</p> <p>«Қыз қуу»</p> <p>Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, ептелікке баулу.</p>	<p>1. Алақан мен тізедегі гимнастикалық орындықта жорғалап жүру</p> <p>2. Арқанмен бүйірден адыммен жүру, қол белде бас пен арқаны түзу ұстау.</p> <p>Қимылды ойын:«Күн мен жаңбыр»</p> <p>Балалардың гимнастикалық орындықтардың артында тізерлеп отырады қарайды.</p> <p>Нұсқаушы: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді.</p> <p>Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр.</p> <p>«Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады.</p> <p>Нұсқаушы: «Күн</p>		
--	---	---	--	--	--

кемпір берді.
Тәрбиеші конвертті
ашады, көп
парақтар. Бұл
парақтарды неге
берген бізге.
Егер парақты
Мыстан берген
болса және ол
өнертапқыш болса,
ол тағы да сиқыр
қолданған шығар.
О керемет
парақтың басқа
беттерінде суреттер
салынған
Қараңдаршы
балалар ненің
суреті. Киімдердің
.Енді біз сиқырлы
бояуларды алып,
осы киімдерді
бояймыз.
Конвертте тағыда
түсініксіз суреттер
бар. Бұл суреттерді
құрастырып
шығару керек.
**Балалар біз
шығармашылық
орталығына
барайық.**

шықты! Барындар,
серуендеңдер», -
дейді, ойын қайта
басталады.

**Ұлттық ойын:
«Ақ серек-көк
серек»**

Мақсаты: Балалар
ептілікке, бірлікке,
тобы үшін
намыстанып, жеңіске
талпынуға үйренеді.

Балаларды топқа бөлу.

1-топ. Парақтағы суреттерді бояу.

2-топ: Қиылған суреттерді құрастыру.

3-Топ: Суреттердің бөлігін жапсыру.

4-топ: Киімдерге түйме мүсіндейді.

Қортынды: қайда саяхаттадық?

(өткен киімдерде).

Саяхат кезінде қандай жаңа нәрселерді білдіңіз?

(Бұрын қандай киімдер тігілгенін, киім тігу үшін қандай құралдар қолданылғанын, матаның қандай түрлері бар екенін білдік.)

Дене тәрбиесі

Кіріспе бөлім.

-сапқа тұрғызу

-сәлемдесу

Сапқа тұру,

<p>қалыпты тексеру, бағанды бір-бірден қалыптастыру (секіру). Биік тізелермен жүру, қолды белдікке қою. Бағанада жүгіру, педагогнен кейін бір (1 минутқа дейін), жүгіру қарқыны орташа. Қалыпты серуендеуге ауысу. Жүру кезінде педагог балаларға тіздегі иілген аяқтың алға және жоғары көтерілуіне баса назар аударады, саусағыңыз тартылған кезде, қадамдар әдеттегі серуендеу кезеңіне қарағанда біршама қысқа. Жүгіру кезінде қолдар шынтақтан бүгіліп, денені алға қарай сәл еңкейтеді. Педагог шаршаудың сыртқы</p>				
--	--	--	--	--

белгілерін бақылайды және олар пайда болған кезде жеке балалардың жаяу жүруге ауысуын ұсынады.

Негізгі бөлім.

Жалпы дамыту жаттығулары.

Б. қ: «Мазактау»

1. Аяқтары алшак қойылған , қолдары төменде. Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. /5-6 рет /

Б. қ.: «Мұнда-мұнда»

2. Аяқтары алшак қойылған, қолдары бүйірде.1- оң қолды алдыға созып айналдыру, . 2- б.қ. 3- сол қолменде қайталау. /5- 6 рет қайталау/

Б. қ.: «Тағзым»

3. Аяқтары алшак қойылған , қолдары бүйірде.1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына

дейін жеткізу керек.
2- б.қ. /5-6 рет
қайталау/
Б.қ.: «Биік, аласа»
5. Аяқты алшак
қоямыз, қолды
алдыға созамыз.
Отырып «аласа»
деп айту, тұру –
«биік» деп айту. /
5-6 рет қайталау/
**Б.қ.: «Масаны
ұстап ал»**
6. Аяқтары алшак
қойылған , қолдары
бүйірде. 1- қолды
бастан асыра
көтеріп шапалақтап
және аяқты алшак
ұстап секіру . / 10-
15 секунд/
4 лектен (колонна)1
саппен шеңбер
бойы жүру. Еркін
жүру.
**Тыныс алу
жаттығулары:**
мұрынмен дем
алып, ауыздан
демді шығару.
Бастапқы қалыпқа
келу.

Қозғалыстардың негізгі түрлері.
1. Алақан мен тізедегі гимнастикалық орындықта жорғалап жүру
2. Арқанмен бүйірден адыммен жүру, қол белде бас пен арқаны түзу ұстау.
Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»
Балалардың гимнастикалық орындықтардың артында тізерлеп отырады қарайды.
Нұсқаушы: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді.
Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп,

	<p>орындықтардың артына отырады. Нұсқаушы: «Күн шықты! Барыңдар, серуендендер», - дейді, ойын қайта басталады.</p> <p>Ұлттық ойын: «Түйілген орамал» Мақсаты: Балалардың сөздік қорларының белсенділігін арттырып, тіл ұстарту мақсатында ойлау, түсіну, есте сақтау, жаттап алу қабілеттерін жетілдіру.</p>				
Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.

Серуен	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Картотека №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Киімдерін шешу: Әр бала өз киімін орнына қоюға үйренеді. Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап жууын қадағалау. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде тыныш болуға тәрбиелеу. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын жууын тексеру.	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп, бір-бірінің заттарын алмауға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жууға бағыттау. Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамауды үйрету. Түскі асқа дайындық: Балаларды асханаға отырғызу.	Киімдерін шешу: Балаларды киімдерін ретімен шешуге дағдыландыру. Тазалық процедуралары: Қолдарын жуған соң сүлгісін қолдану. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде суды төкпеуді түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Таза қолмен асханаға бару.	Киімдерін шешу: Киімдерін бүктеп, шкафқа қоюға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуу, сүлгісін таза ұстау. Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамай, тыныштық сақтау. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын жууды талап ету.	Киімдерін шешу: Әр бала өз киімін шешіп, жинақтап қоюға дағдыланады. Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап жууды үйрету. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану. Түскі асқа дайындық: Балаларды асханаға дайындау.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
Әңгіме: – Дастарқан басында бір-	Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды	Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек	Әңгіме: – Суды дұрыс пайдаланған адам	Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп	

	<p>бірімізге сыйластықпен қарағанмыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз.</p>	<p>да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>табиғатты қорғайды. Жуынғанда немесе ыдыс жуғанда суды ағызып қоймай, тек қажетіне қолдануымыз керек.</p> <p>Қауіпсіздік: – Су ішкенде асықпай жұтамыз, күліп сөйлеп ішпейміз. Бұл – қауіпсіздіктің бір шарты.</p>	<p>алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№5. Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап	№6 Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып иіскеді.	№7. Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.	№8 Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Тыныс алу жаттығулары Аю жүрді орманда Қорбаң, қорбаң, қорбаңда Көріп қалып жидекті	№10. Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ояту Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.

	Бір демалып алайық.			Жұлып алып иіскеді.	
	<p>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	<p>Әңгіме: – Тамақ ішіп болған соң «Рахмет» айту – үлкенге құрмет, кішіге өнеге. Алғыс айту – әдептің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, қасымыздағы адамдарға бөгет жасамаймыз. Үндемей отырып ас ішсек, барлығына ыңғайлы болады.</p>	<p>Әңгіме: – Асты ысырап етпей, аздап алып, тауысып жеу – жақсы әдет. Артық қалған тамақ төгілсе, ол – еңбекті бағаламау болып саналады. Қауіпсіздік: – Тамақты асығып жұтпаймыз, жақсылап шайнаймыз. Бұл – ас қорытуға пайдалы әрі қауіпсіздік ережесі</p>	<p>Әңгіме: – Әдепті бала дастарқан басында тәртіп сақтайды, тамақты тыныш ішеді. Тамақ үстінде ойнамай, қасындағы адамдарға құрметпен қарайды. Қауіпсіздік: – Қолымыздағы қасық пен шанышқыны дұрыс ұстаймыз. Оларды сермеп, бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Тамақ ішкенде дұрыс отырып, тәртіп сақтайық. Үстелде қисайып отырсақ, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін. Қауіпсіздік: – Ас үстінде қатты дауыстап сөйлемейміз. Бұл – өзімізге де, қасымыздағы балаларға да қауіпсіз.</p>	<p>Әңгіме: – Әр тағам – еңбектің жемісі. Артық алып қалдырмай, тауысып жеу – еңбекті бағалау. Асқа құрметпен қараған бала – тәрбиелі бала. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде орыннан тұрып кетпейміз, ойнап жүгірмейміз. Бұл – жарақаттың алдын алады.</p>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа	<p>Менің сүйікті бұрышым. Балалар әр түрлі иллюстрациялар карау Тосын сәт. Көмекші апай топқа хат</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым. Балалар конверт табады Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсындар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).</p>	<p>Шығармашылық бұрыш. Тосын сәт Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне</p>	<p>Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?» Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасындар.</p>	<p>Магниттік басқатырғыштар Дид ойын: «Қуыршақты киіндір» - магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған</p>

<p>және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<p>жіберілгенін айтады Тәрбиеші: - Балалар, қандай тамаша! Мына жақындандар хатты оқиық! Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? Дид ойын: «Кім</p>	<p>конверттің тексеру.</p> <p>Дид ойын: «Жамауды тап» Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3.Күздік киімдерді құрастыру Ой қозғау. Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы). Қимылды ойын: - «Ине мен жіп» Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады. Санамақ Бір дегенім –бөрік , Бойға берер көрік.</p>	<p>арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын Сұрақ-жауап. - Қандай киімдер ең әдемі? Мерекелік киімдер -Мерекелік киімдерді қашан киеді? Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек? Неге? Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу. 2-топ: Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру. 3-топ: Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу. 4-топ: Күзгі орман</p>	<p>киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шаншып алмас үшін – оймақ тігу, жазу - тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр Дид ойын: «Кім тапқыр?» »Дөңгелек өзі, Төртеу көзі. Ұстайды мықтап, Тұрғанды сырттап. Түйме Киімдегі қуыс, Ұсақ-түйекке ыдыс. Қалта Қолы бар, Саусағы жоқ. Мойны бар, Басы жоқ. (Көйлек)</p>	<p>киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру.</p> <p>Дид ойын: «Көршінді тап» Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек</p> <p>Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені». Тақпақ жаттау. Таза бала мұнтаздай, Сүйсінеді қараған. Ұқыпты деп дұл қандай Жақсы көрер бар адам. Ұқыпты осындай Болайықшы досым-ай.</p> <p>Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. -сапқа тұрғызу -сәлемдесу Сапқа тұру, қалыпты тұруды тексеру. Бір-бірден бағанда жүру. Педагогтың берген белгісі бойынша</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>тапқыр?» Жұмбақ жасыру Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні. Бұл не? (киім) Бірнәрсемененбиік, Кейдеменен аласа. Мұндайқызықдүние де, Көріп пе едіңтамаша. (Бас киім) - Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім. (Шалбар) - Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін. (Көйлек) «Жанды сөлемдер» ойыны. Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.</p>	<p>Екі дегенім - етік, Киер сәнді етіп. Үш дегенім- ішік, Теріден тігер пішіп. Төрт дегенім- тымақ, Қыста кесең жылы –ақ.</p> <p>Музыка Педагог жоспары бойынша</p>	<p>құрастыру.</p> <p>Дид ойын: «Керісінше айт». Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар мысалы: жуу –кір, шешіну- киіну, аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату, байлау- шешу,үтіктеу- умаждау, ілу-тастау, тігу-жырту.</p> <p>Тіл дамыту жаттығулары: То - то - то - тон Де - де - де - жейде Лек - лек - лек - көйлек Ім - ім - ім - киім Ғап - ғап - ғап - қолғап Тік - тік - тік - етік Шын - шын - шын - құлақшын.</p>	<p>Гүлдері бар кұлпырған, Кең жазықтан аумайды. Оған әркім ұмтылған, Киім киер оңтайлы. (Мата)</p> <p>Адамдардың киімін, Ұстап тұрар иығым. (Киім ілгіш)</p> <p>Жол ережелері: «№1 автомектеп» Мақсаты: Балаларда көшелерден өту ережелері, жол белгілерінің маңызы туралы білімдерін бекіту. Материал: Ойын алаңы, чиптер, белгілері бар карточкалар. Ойын барысы: Ойыншылар кезек- кезек сүйек лақтырып, ойын алаңын айнала</p>	<p>балалар баяу қарқынмен жүруге ауысады. Жаяу жүрудің бұл түрімен олар кеңірек қадамдар жасап, аяқтарын аяғынан аяғына дейін айналдыру керек. Әдетте балалар келесі сигналға ауысады. Басқа қарқынмен жүру кезектесіп және қысқа уақыт аралығында жүзеге асырылады; бағанда бірінен соң бірі жүру және шашырау - орташа жылдамдықпен 30-40 с дейін. Жаяу жүруге ауысу және үш бағанда қалпына келтіру, жалпы дамыту сипатындағы жаттығуларды орындау үшін қолдарға созып, ара қашықтық сақтау.</p> <p>Негізгі бөлім. Таяқпен жалпы дамыту жаттығулары. Б.қ.: «Балапан су ішті» 1. Аяқтары иық</p>
--	---	---	--	---	---

	<p>Қауіпсіздік ережелері:</p> <p><i>«Бола ма, әлде болмай ма?»</i></p> <p>Мақсаты: <i>Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.</i></p>		<p>Өрт қауіпсіздігі: <i>«Тыйым салынған және рұқсат етілген»</i> Мақсаты. <i>Өрт қауіпсіздігінің негізгі талаптары туралы білімдерін бекіту; әрекеттеріңізге жеке жауапкершілікті арттыру. Ойынның барысы. Педагог өрт қауіпсіздігінің негізгі талаптарын атайды, балалар «бағдаршамның» негізгі түстерін көрсетеді. (қызыл түске тыйым салынады, жасыл түске рұқсат етіледі)</i></p>	<p><i>қозғалады, жаяу жүргіншілер өткелі алдындағы сары шеңберде тоқтап, маршруттың басқа қатысушысына өту керек. Жаяу жүргіншінің алдымен солға, сосын оңға - көліктің көшені кесіп өтуіне кедергі бола ма, қарауы үшін аялдама қажет.</i></p>	<p>мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: <i>«Биші мысық»</i> 2. Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: <i>«Тартылу»</i> 3. Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен тұру.3- б.қ. /5 рет қайталау/ Б.қ.: <i>««Өткеншек»</i> 4. Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқшаны кеуде тұсында ұстап, денені оң-сол жаққа бұрады. /5 рет қайталау./</p>
--	--	--	---	---	---

				<p>Б.қ.: «Мергендер» 5. Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/</p> <p>Б.қ. : «Шабыс» 6. Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)</p> <p>Б.қ.: «Көңілді таяқша» 7. Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.(таяқшаларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.</p> <p>Тыныс алу</p>
--	--	--	--	---

					<p>жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Гимнастикалық орындыққа басына құм салынған қапшықпен шығып, түзу жүріп өту.</p> <p>2. Тізе арасында қысылған қапшықпен екі аяқпен секіру - «Пингвиндер»</p> <p>Қимылды ойын: «Күн шуаққа кептірін.» Ана тауық: балапандар, мамығымыз су болып, тоңып барамыз, тоңып барамыз, күн сондай суық екен. Қане, балақайлар, жылынайық, қанаттарымызды сілкіп көтерейік те басымызды, кеудемізді, қанаттарымызды, аяқтарымызды сілкілеп, кептірінеміз. Ой, балалар, күн шықты,</p>
--	--	--	--	--	---

					қандай тамаша, күн қандай шуақты, жылы бәріміз, бір - бірімізге көңілденіп, күліп қарайықшы.(жеңіл, әдемі әуен естіліп тұрады.)
Балалармен жеке жұмыс	<p>Тақырыбы: «Жақсы тілектер»</p> <p>Мақсаты: Позитивті ойлау қалыптастыру.</p> <p>Шарты: Бала тәрбиешіге немесе қуыршаққа тілек айтады («Саған денсаулық тілеймін»).</p>	<p>Тақырыбы: «Тыныштық орманы»</p> <p>Мақсаты: Релаксация, тыныштандыру.</p> <p>Шарты: Бала көзін жұмып, тәрбиешінің әңгімесін тыңдайды: «Сен орманда жүрсің, құстар сайрап тұр...».</p>	<p>Тақырыбы: «Сикырлы қимылдар»</p> <p>Мақсаты: Есте сақтау мен еліктеу қабілетін дамыту.</p> <p>Шарты: Тәрбиеші үш қимылды көрсетеді (шапалақтау, қол көтеру, секіру). Бала ретімен қайталайды.</p>	<p>Тақырыбы: «Жақсы іс себеті»</p> <p>Мақсаты: Ізгілікке тәрбиелеу.</p> <p>Шарты: Себетке қағазға жазылған жақсы істер салынады («Көмектесу», «Ойыншықты жинау»). Бала біреуін алып, айтып береді.</p>	<p>Тақырыбы: «Көңіл-күй қимылдары»</p> <p>Мақсаты: Эмоцияны қимылмен жеткізу.</p> <p>Шарты: Тәрбиеші: «Қуанышты бала қалай жүреді?», «Ренжіген бала қалай жүреді?» дейді. Бала қимылмен көрсетеді.</p>
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау

		жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау		Серуенге шығу.	
Серуен	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Картотека №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
Кешкі ас	<p>Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану) Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау</p> <p align="center">Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.</p>				
Балалардың дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	АКТ технологиясымен жұмыс
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Бүгін балалар «Жыл мезгілдері»	Бүгін балалар әртүрлі жануарлардың іздерін	Бүгін балалар ән тыңдап, шапалақпен	Бүгін балалар «Жасырынған затты	Бүгін балалар қимылды жаттығулар жасады

	<p>суреттерін қарап, айырмашылықтарын атады. Ойлауын дамытуға тырысты. Үйде суреттерді пайдаланып, «Қай мезгіл?» ойынын ойнаңыз.</p>	<p>салыстырды. Қызығушылық танытып, зерттеуге талпынды. Үйде жануарлардың ізін қағазға салып көрсетуге болады.</p>	<p>ырғақ соқты. Музыкалық есту қабілетін дамытты. Үйде қарапайым ырғақ ойынын ойнаңыз.</p>	<p>тап» ойынын ойнады. Зейінін дамытты. Үйде ойыншық жасырып, «қайда?» деп сұраңыз.</p>	<p>(еңбектеу, секіру). Қозғалыс белсенділігін көрсетті. Үйде бірге шағын жаттығулар жасаңыз.</p>
--	--	--	--	---	--

Әлқиссесіз:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы IV аптасы

Топ: «Аққайың» Ересек топ

Балалардың жасы: 4 жас

Қандай кезеңге жасалды :20.10 – 24.10.2025ж. Апта дәйек сөзі: «Отанды сүю-отбасынан басталады»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй әуені - рухани байлыққа жетелеу. «Қос алқа»	Күй күмбірі – достық пен татулыққа тәрбиелеу. «Табиғат»	Қоңыр күй – бірлік пен татулықты дәріптеу. «Балбырауын»	Күй күмбірі – елін сүйген ер болуға тәрбиелеу. «Жезкиік»	Күй күмбірі – адалдық пен әділдікке баулу. «Бұлбұл»
	Баланы «Шуақты күн» ойынымен қарсы алу (қолына күн бейнесі бар қағаз беру). Баланы үстел үсті қарапайым пазлмен айналыстыру. Жанында отырып, қолдау білдіру. Басқа балаларға қосылып ойнауға шақыру.	Баланы шағын «Сәлем биімен» қарсы алу. Баланың көңіл-күйін түсінуге тырысу, жылы сөз айту. Баланы доппен ойнауға шақыру. Ата-анасымен жылы қоштасуға жағдай жасау.	Баланы ойыншық қоянмен қарсы алу. Қоянмен бірге үстелге отыруға шақыру. Баланы құрастыру бұрышына бағыттау. Қысқа өлең айтып, көңілін көтеру.	Баланы «Қол бұлғап амандасамыз» ойынымен қарсы алу. Көңіл-күйін смайликтер арқылы көрсетуін сұрау. Баланы кілемшенің үстінде ойнауға шақыру. Басқа балалармен бірге ортақ ойын ұйымдастыру.	Баланы «Күлкі сыйлаймыз» ойынымен қарсы алу (тәрбиеші күлімсірейді, бала қайталайды). Балаға еркін таңдау жасауға мүмкіндік беру (қуыршақ, доп, кубик). Музыка қосып, шағын қимыл ойын ойнату. Ата-анасына апта қорытындысын қысқаша жеткізу.
Ата-аналармен	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	Уақытты дұрыс	Достарымен ойнаудың	Табиғатты қорғаудың	Кітап оқудың	Мақтаудың бала

немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	пайдаланудың балаға тәртіп пен жауапкершілік әкелетіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға күн тәртібін сақтауды үйретіңіз.	баланың әлеуметтік дағдыларын дамытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға достарымен бөлісуді, бірге ойнауды үйретіңіз.	бала өміріндегі маңызы жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға гүлге су құюды, қоқысты қоқыс жәшігіне тастауды үйретіңіз.	баланың қиялы мен тіл байлығын дамытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға күн сайын қысқа ертегі немесе әңгіме оқуды үйретіңіз.	дамуына үлкен әсері бар екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға жетістігін мақтан тұтуды және еңбегін бағалауды үйретіңіз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат» Шарты: Табиғат құбылыстарын атау, айырмашылығын айту.	Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?» Шарты: Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.	Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.	Карточка №15 «Андарды қоректендір» Шарты: сан, және цифр туралы білімдерін бекіту;	Картотека № 20 «Көп және біреу» Ойынның шарты: балалар берілген суреттерді қарастырады. Көп зат және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп, екі жаққа қояды.
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында - танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасымен жұмыс.				
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				

Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӨ)	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдыру – дұрыс емес. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде асықпай жейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана ойнаймыз. Қауіпсіздік: – Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны төкпей, ысырап қылмай жейік. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас – денсаулыққа пайда. Қауіпсіздік: – Ыстық асқа үрлеп ішеміз.</p>	<p>Әңгіме: – Асқа құрмет көрсетсек, дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.</p>
Кестеге сәйкес ҰІӨ	«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде жоба технологиясымен кіріктірілген ұіө.				
	Қызығушылықты	Қызығушылықты	Сюжеттік суреттер	Қызығушылықты	Менің сүйікті

	<p>ояту. Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.</p> <p>Ой дамыту Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және</p>	<p>ояту Аудио дыбыс телефоннан. Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман патшалығына қонаққа шақырамын. Орман патшалығы өте бай, сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы! Сендерді күтемін.! Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.) Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды? Балалар схема</p>	<p>қарау. Дид ойын: «Бақтағы егін жинау» Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу. Ой қозғау. Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау. Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету. 1-топ: Бақтағы ағаш макетін құрастыру. 2-топ: Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу. 3-топ: Шиеші ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу. 4-топ: Алмұртты қиып жапсыру.</p>	<p>ояту. Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар? Мүмкін бос шығар? Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады? Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу. Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған. Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не? Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады? Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме? Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек: Үш рет айналып</p>	<p>бұрышым. Саусақтарым тұрыңдар Алма баққа барыңдар Тәтті –тәтті алманы Себеттерге салыңдар. Ой қозғау. Балалар алма қандай болады? Домалақ Ол қайда өседі? Ағашта Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба? Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді. Қоян нені көрді? Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды? Алма жоғары ілулі тұр. Алма қайда тұрды? Ол алманы алғысы келіп секірді? Қоян не істеді? Секірді Қане қоян сияқты секірейік Қарқ, қарқ деген дауыс шықты. Қоян қарайды Бұл не екен? Қарға</p>
--	---	---	--	---	--

<p>бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады. Ендеше серуенге шығамыз.</p> <p>Ауа райын бақылау Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)</p> <p>Ой қозғау. Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы. Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба? Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып</p>	<p>бойынша ережелерді атайды. -Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады. Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық Дид ойын: «Поезд» Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру. Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық? Түстері қандай? Вагондардағы орынымызға</p>	<p>Тәжірибе №1. Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді. Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.</p>	<p>ҒАЛЫМҒА айналайық. Тәжірибе алаңы. Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз. Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші</p>	<p>Қане қарға сияқты қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ - Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі. Қарға не істеді? күледі. - Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады. Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді. Қоян не деді қарғаға? Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды. Қарға не істеді? Қане қарға құсап ұшайықшы. Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті. Алма неге түсіп кетті? - Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді. Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді:</p>
---	---	---	---	---

<p>көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан , сыртта салқын. Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.</p> <p>Тәрбиеші: Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?</p> <p>Көк майсалы көрікті</p> <p>Алқаптағы көп егін</p> <p>Бұл күндері киіпті</p> <p>Сары жібек көйлегін.</p> <p>Жел тынымсыз</p> <p>гүлдеп,</p> <p>Болып кетті тым бұзық.</p> <p>Шуылдайды тал, терек,</p> <p>Жапырағын жұлғызып.</p>	<p>отырамыз.</p> <p>Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш</p> <p>Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол)</p> <p>Біз Орман станциясына келдік !</p> <p>Вагондардан түсейік!</p> <p>Енді жолмен жүреміз</p> <p>Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз орман үйіне , сиқырлы дана орманға келдік!</p> <p>Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық.</p> <p>Балаларға тапсырма диді.</p> <p>1-тапсырма: Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар</p>	<p>Тәжірибе №2.</p> <p>«Тұқымдар қайда жасырылады?»</p> <p>Шарты:: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі.</p> <p>«Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.</p> <p>Тәжірибе №3</p> <p>Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін әкеледі.</p> <p>«Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп</p>	<p>кестені іздейміз, қандай сан? (1)</p> <p>Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз)</p> <p>Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз</p> <p>Тәжірибе №1.</p> <p>Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар)</p> <p>Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс).</p> <p>Оны оң жаққа қойыңдар.</p> <p>Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы.</p> <p>Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + +</p> <p>Тәжірибе №2</p> <p>Қағаз мен мата</p>	<p>Алма алама ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.</p> <p>Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.</p> <p>Қане кірпі құсап жүгірейікші.</p> <p>- Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян.</p> <p>Қоян не деді кірпіге?</p> <p>Қане қоян сияқты айтайық.</p> <p>Менің алмамды қайда апардың?</p> <p>Кірпі тоқтады да:</p> <p>- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.</p> <p>Қоян кірпіге қарай секіріп келді:</p> <p>Менің алмамды бер!</p> <p>Мен тапқан оны деді!</p> <p>Қарға оларға қарай ұшып келді де:</p> <p>«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.</p>
--	---	--	--	---

<p>Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр? Күз мезгілі несімен ұнайды ? Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады? Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр. Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік. «Жел» тыныс алу жаттығуы Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф Жапырақты осылай шайқайды – ффф (тыныш, еркін дем</p>	<p>Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(Ағаштар .) 2-тапсырма: Менің патшалығым қалай аталады ?(Орман.) Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып , орманның әуенін тыңдайық. Орман дыбыстарыестіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) . Ой дамыту. Ағаштар туралы әңгіме(көрнекі үлгілерді пайдалану) Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп . Ағаш дегеніміз не ? (Ағаш - ең үлкен өсімдік. Оның бөліктерін ата. (Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)</p>	<p>ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі). Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді» Ой қозғау. Сұрақтар: «Тұқымдар қайда жасырылды? Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқа тұқым не үшін қажет? (тұқымнан жаңа ағаштар өседі). Педагог балалардың алдына тұқым салынған науаны қойып, қайыңның тұқымын табуды сұрайды. Сұрақтар: «Қайың тұқымы жасырылған ба? (Жок). Олар қайда?</p>	<p>сөйлей алады ма? Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған</p>	<p>Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды: - Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады. Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті. Кенет аю келді қорбандап. Не келді ? Аю қандай? Үлкен бе кішкентай ма? Аю қалай жүреді? Жүру. - Не болды? Бұл не шу деді аю. Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді. Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді. Аю ойланып, ойланып, құлағының артын</p>
--	--	--	---	---

<p>шығару) Қатты жел соғып тұр ... Жапырақты осылай шайқайды - ффффф... жапырақтың түсуі Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу. Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме? Танымдық және зерттеушілік әрекеттер. Тәжірибе №1 -Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты</p>	<p>Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?(Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады) Дид ойын:«Ретімен жаса» Үстелде ағаш бөліктерінің (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар . Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діннен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар ағаш тәжін құрайды). Ой қозғау. Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың.</p>	<p>(қайың тұқымдары бір-біріне жабысады, сырға жасайды). Оларды сілкіп көрейік. Не болады? (тұқымдар шашылады). Неліктен олар ыдырап кетті? (тұқымдар піскен, олар жеңіл). Тәжірибе №4 Педагог ең үлкен тұқымдарды таңдауды ұсынады. Әрбір тұқым бөлек өз үйінде жасырылады. Бұл үй қандай? Оларға қозғайық. Каштан тұқымын үрлеуге бола ма? Неліктен? (олар ауыр). Тұқымның пішіні қандай? Олар қандай сезімде? (дөңгелек, тұтас). Дид ойын: «Сылдырмақ жасайық» ойын тапсырмасы - балалар тұқымның әр түрін жеке банкаға салып, оның шырылдағанын</p>	<p>орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз. Тәжірибе№3. Қағаз мен матаны тегістеу. Тәрбиеші: Балалар, қарандаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша,</p>	<p>тырнап, сұрады: Алманы кім тапты? - Мен! - деді Қоян. -Алманы кім жұлды? Мен -деді – Қарға - Жақсы. Оны кім ұстады? -Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі. - Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді. Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға. Аю не деді оларға? Олар не деді аюға? Алма нешеу еді? Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді. Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді: - Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді. Ол екінші бөлікті қарғаға берді:</p>
--	--	--	--	---

<p>соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды) Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды. Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады? Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады? Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың</p>	<p>Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді? Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) . Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді? (түлкі, тышқан.) Орманда қандай құстар мекендейді?(Тоқылдақ , қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз! Орман патшалығының барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек . Балалар, сендер</p>	<p>тыңдайды. Сұрақтар: «Қай банка ең шулы? Неліктен? (Каштан құмырасы шулы, өйткені каштан ең үлкен және ең ауыр). Неліктен шырша тұқымдары бар құмырада дыбыстар естілмейді? (олар кішкентай және жеңіл). Қайың тұқымы құмыраның дыбысы қандай? (қатты емес). Қорытынды: Әрбір өсімдіктің тұқымға арналған өз үйі болады.</p> <p>Дене тәрбиесі Негізгі бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда</p>	<p>түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - + № 4 Тәжірибе. Қалың, жұқа. Дид ойын: «Кім жасырды?» Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал</p>	<p>– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды: Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді. Төртінші бөлікті аюға берді. - Маған неге керек деді Аю таң қалып. – Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты. Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе? -Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ - Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады.</p>
---	--	--	---	---

	<p>астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіндер ме? Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.</p> <p>Тәрбиеші: Не естіп тұрсындар? Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз. Тәрбиеші: Қалай ойлайсындар, неге жапырақтар сыбдырлайды? Балалар: Өйткені олар құрғақ.</p> <p>Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.</p> <p>Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.</p> <p>№2-тәжірибе:</p> <p>Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін</p>	<p>ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз. Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.</p> <p>Дид ойын: «Суретшілер» Сергіту сәті:</p> <p>Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Құстар ұшып жүреді, Орман ішін аралап. Аю жүреді қорбандап, Түлкі жүреді қулаңдап Қасқыр жүреді жалаңдап Қоян жүреді секіріп Біз жай жүрейік демалып.</p> <p>Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.</p> <p>Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым</p>	<p>шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанатын. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады).</p> <p>Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары.</p> <p>1. Б.қ. - аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу.</p> <p>2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу</p> <p>3. Б.қ. - өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға)</p>	<p>қалған балдар көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз.</p> <p>-Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + +</p> <p>Балалар, сәл демалайық: Сергіту сәті:</p> <p>Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін. Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық</p> <p>№ 5 тәжірибе. Қағаз бен матаның беріктігін</p>	<p>«Алмалар» пластилинмен модельдеу</p> <p>Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі»</p> <p>Кірпі, кірпі келеді, Ол алма мен саңырауқұлақ тереді. Кірпі жүгіріп келеді, Кірпі домалайды. Кірпі демалады. біз кірпіні қытықтаймыз. Кірпі жол бойымен қашып кетті, допты үстелге, тізеге айналдыруға болады.</p> <p>Ой дамыту.</p> <p>- Ағашымыздың алмалары дәмді, тәтті, шырынды болу үшін ашық күн керек.</p> <p>Ол үшін мына күнді бояп алайық.</p> <p>Трафарет арқылы дайын күнді бояу.</p> <p>-Ал күн жарқырап тұруы үшін онымен ойнап, билеу керек.</p> <p>«Мен және күн»</p>
--	---	--	---	--	--

<p>байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз. Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал, кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады. № 3-тәжірибе. Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ</p>	<p>қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапыра қтары.) Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ? Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша Мен сендердің бұл суреттерінді орман тұрғындарына беремін, Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік От та, суда, ауа да Жан-жануар барлығы Орман теңіз тауларда</p>	<p>айналдыру 4. Б.к. - шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу 5. Б.к. - отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдында. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу 6. Б.к.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Допты жоғары</p>	<p>тексереміз Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз. Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз? Балалар: Ол суланып қалды. Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз? Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады. Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды</p>	<p>музыкалық ойыны. Аудио дыбыс. балалар бірдеңе жүгіріп келетін сияқты, тындайықшы. Дид ойын: «Кірпі мен себет» -Ал міне, кірпі жүгіріп келіп, алма теруге себетті алып келді Педагог балаларға кірпі мен себет қиылған стикерлерді таратады, балалар алма мүсіндеген ағаштың астына себеттерді жапсырады. Кірпі рақмет айты, Кірпімен қоштасу Бағдарлама: Тақырыбы: «Өсімдіктер әлемі » Ұлттық ойын: «Ханталапай» Мақсаты: Қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың</p>
--	---	---	--	---

<p>жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз. Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық. Музыка әуенімен Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: - Тамшы-тамшы,</p>	<p>Табиғаттың байлығы Поездға отырып бақшамызға барамыз. Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Қазақ тілі.Қайталау. Тақырыбы:Алтын күз Ой қозғау Осы жемістер, көкөністер қай мезгілде піседі? Сонымен өлеңде қай мезгіл туралы айтылған? III. Ой дамыту. Топтық жұмыс. Жапырақтармен топқа бөлу. Жасыл жапырақ Сары жапырақ, Қызыл жапырақ Күзгі ағаш 3.1.Жасыл жапырақтар тобы. Күздің ерекшеліктерін тауып бер. -Суретте күз мезгіліне байланысты ерекшелік-</p>	<p>лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды. 2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м. Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды. Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау Онда тышқан тіршілік етеді Ол сенің құйрығыңды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс</p>	<p>шешсек, ол суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба? Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек . Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз Жарайсындар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек. 4. Рефлексия. Балаларды</p>	<p>интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік, дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылық қабілеттерін дамыту. Топта жұмыс істей білуін дағдыларын қалыптастыр</p>
---	--	---	--	--

	<p>тамшы-тамшы, Осылай тамшылаймын көпке, Мен қаласам барлық балаларды Барлық жапырақтарды сулаймын әсте Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз, Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра алмайды. Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын</p>	<p>терді тауып ,сызық арқылы қосу. Өз ойын айту. 3.2.Сары жапырақтар тобы. Мнемотехника әдісі. Күз мезгілін сипаттау. Қойылған графикалық суретке өз ойын айта білу. 3.3. Қызыл жапырақтар. Таным саласын кіріктіру. дидактикалық материалдармен жұмыс жапырақтарды санау, салыстыру. 3.4. Күзгі ағаш тобы. Күз мезгіліндегі еңбек. Суретпен жұмыс. -Адамдар күзде қандай жұмыстар атқарады? Неліктен күз береке дейміз? Сиқырлы сылдырмақ Балаларды шеңберге жинау. Ойын: Оралмалы жіп. Міндеті: Балаларға күз</p>	<p>қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп. Ұлттық ойын: «Көкпар» Мақсаты: Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке, ептілікке баулу.</p>	<p>мадақтау. Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет! Музыка Педагог жоспары бойынша. Бағдарлама: Тақырыбы: «Табиғаттың таңғажайып әлемі » Ұлттық ойын: «Соқыртеке» Мақсаты: Балаларды дыбысты естуге сезініге үйрету. Балаларды сипау арқылы тану.</p>	
--	--	---	--	--	--

	<p>көтереді. Бәрі бірге санын санайды. Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік. Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды. Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды.. Дид ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақ жасыру. Тіл алсаң тиме, Үсті толған ине. Бірде жүрсе собалақ, Бірде жүрер домалап.(Кірпі) Шығармашылық жұмыс. Балаларды топқа</p>	<p>мезгілі туралы алған білімдерін домалақ жіпті жинау арқылы тиянақтау. Балаларды мадақтау. Ұлттық ойын: «Асық ойындары» Мақсаты: Бұл ойынды да тек асығы бар балалар ғана ойнайды. Асық ойнаушылардың саны 4-8 балаға дейін жетеді. Әрине, асықты қыз балалар ойнамайды. Бұл ойынның түпкі мақсаты-асық ұтып алу.</p>			
--	---	--	--	--	--

<p>бөлу. 1-топ: Кірпіні қиып жапсыру 2-Топ: Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру. «Кірпі» саусақ жаттығуы Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! Кірпі:Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі дiңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу</p>				
--	--	--	--	--

үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .
«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек
Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,
Нәтиже .
Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма?
Сендерге не ұнады?
(Балалардың жауаптары).
Ағаш макетін құрастыру.

Егер серуен ұнаса,
онда ағашқа
жапырақ
жапсырамыз, ал
ұнамаса бір
жапырақты
шалшыққа
жабыстырыңыз.

Дене тәрбиесі
Кіріспе бөлім.

Амандасу.

«Балалар, біз бүгін
мынандай ойын
ойнаймыз: сендер
кішкентай
торғайлар
боласыңдар, ал мен
сендердің аналарың
боламын
(нұсқаушы
торғайдың бейнесі
бар бетперде-
шапканы киеді).
Шеңбер бойымен
тұру.

«Ана-торғай»
қимылды көрсетіп,
өзі сырттай
бақылайды. Анасы
қарап тұрғанда
балалары шеңбер

бойымен жүруді орындайды.
«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды,
Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу?
Шеңберге жылдам тұрындар, Ұшуға ниетқылындар.
Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады.
Бір ғана сәтке көз ілікті, Тентек боп торғайлар кетті.
Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын.
Ал енді,
балапандар,
Жаттығуды бастаңдар!
Негізгі бөлім.
Жалпы даму

жаттығулары
1.«Қанатымызды
тазалаймыз».

Б.қ.: серіппе
жасаймыз,
басымызды оңға
иеміз, б.қ., сосын
солға 4 рет
қайталаймыз.

2.«Қанатымызды
жаямыз».

Б.қ.: аяқтарымыз
иықтың
қашықтығына
сәйкес келуі керек,
қолдар төменде. Оң
қолды
жоғары көтереміз,
жоғары қараймыз,
б.қ., сол қолмен
солай жасаймыз, 4
рет қайталаймыз.

3.«Жуынамыз».

Б.қ.: аяқтарымыз
иықтың
қашықтығына
сәйкес келуі керек,
қол белде, алға
қарай иілеміз –
«жуынып»
жатқандай қимыл
жасаймыз, б.қ., 5

рет қайталаймыз.

4.«Дән тауып алайық». Б.қ.:

отырамыз,
саусақтармен
еденді
тықылдатады,
б.қ. 4 рет
қайталаймыз..

5.«Ұшуды

үйренеміз». Б.қ.:
бұрынғыдай. Қолды
құлаштай созып бір
орында секіру.

б.«Біз өсеміз».

Б.қ.: аяқ бірге
қосулы, қолдар
төменде. **Қолды
жоғары созып,
керілеміз – тыныс
аламыз,**

б.қ. –

тынысшығарамыз.

Негізгі қимылдың

түрлері:

1.Бағандар
арасынан «жылан»
жасап жүреді.

«Қарандар,
қаншама ағаштар
айналада. Орманда
адасып қалмай, бір-

	<p>бірімізден қалмай ұшамыз». 2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік». Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар» Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз. Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз. Онда дәмді дәндер бар, Сендерге арнап сақталды.</p> <p>Ұлттық ойын: «Арқан түйю» Мақсаты: Балаларды шапшандыққа үйрету.</p>				
Серуенге дайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға	Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ	Балалардың киіну реттілігін бақылау,	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру

	түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №6 Желді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Киімдерін шешу: Киімдерін жинақтап қоюға бағыттау. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, сүлгісіне сұрту. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде әдептілік сақтау. Түскі асқа дайындық: Қолдарын жуған соң үстелге жайғасу.	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп болған соң бір-бірінің затын алмауды үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын мұқият жуу, сүлгісін таза ұстау. Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамауды, сабынды үнемдеуді түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Балаларды орындарына отырғызу.	Киімдерін шешу: Балаларды киімдерін реттілікпен шешіп, бүктеп қоюға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап сабындап жуу, сүлгісін пайдалану. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сумен ойнамауға дағдыландыру. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын міндетті түрде жуу.	Киімдерін шешу: Әр баланың өз киімін орнына қоюын қадағалау. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, дұрыс сұртуін талап ету. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану. Түскі асқа дайындық: Балаларды үстел басына	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп, орындарына ұқыптап қоюға дағдыландыру. Тазалық процедуралары: Қолдарын екі рет сабындап жуу, сүлгісін қолдану. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде суды шашпай, сабынды артық пайдаланбауды түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын жуып, орындарына отыру.

				тыныштықпен отырғызу.	
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	<p>Әңгіме: – Ас ішіп отырғанда ойыншықты әкелмейміз. Ас – ойын емес, денсаулыққа қажет.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде орыннан тұрып жүгірмейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Сондықтан асты төкпей жейміз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Дастарқанды былғамай, таза ұстауымыз керек.</p>	<p>Әңгіме: – Әдемі отырған балаға бәрі риза болады. Ас үстінде тып-тыныш, түзу отырайық.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымызды сермемейміз, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Асқа құрметпен қарасақ, ол берекелі болады. Әрбір ас – сый.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Үнемді бала – тәртіпті бала. Су мен асты үнемдеп пайдалансақ, табиғатты да, еңбекті де бағалаймыз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз.</p>
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№1. Ояну Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Түрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқымшайдайашылды	№2. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№3 Ояну Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылыпбіралайық.	№4. Ояну Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық ұйықтадық Шаттаныпойнайық.	№5. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.

	<p>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.</p> <p style="text-align: center;">Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>				
Бесін ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.				
	<p>Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: Бүгін біз ас үстіндегі әдептілікті тағы да еске түсірейік. Ас үстінде тыныш отырып, тамақтанған дұрыс. Кеңес: Тамақтың әрқайсысы денсаулыққа пайдалы. Сондықтан асты тауысып жеген жөн. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтып, бет-қолымызды жууды ұмытпайық.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік. Қауіпсіздік: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз</p>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел	«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде.				
	<p>Қызығушылықта рын ояту. «Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше білу. Жұмбақ шешуіне</p>	<p>Дид ойын: «Кім жылдам» -Допқа өзі ұқсайтын, Ерекшебірпішін бар. Атыноныңатаңдар? -Төртбұрышы бар,</p>	<p>Санамақтар еліне саяхат Жеті ұл Сәл демалып, тыным ал. Тақпақ тыңдап, ұғып</p>	<p>Тыныштық сәті: Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. Сұрақ-жауап Ненің дыбысы деп</p>

<p>үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	 <p>– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін? –Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар? «Жылдам – баяу» сөздеріне түсінік беру. І саны мен цифрын таныстыру. Мені келсе білгің, Мен таяқша бірмін Барлық санға жол бастап, Ең басында тұрмын. 2-тапсырма. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?</p> 	<p>қатысты сөйлем құрау. Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары Өзі ащы, Бірақ, Дәмді етер асты. (Тұз) Ұрмай-соқпай жылатады, Әркім бірақ ұнатады. (Пияз) Алыстан қарасам аппақ, Татып қарасам тәтті-ақ. (Қант) Табиғат туралы жұмбақтар Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас. (Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді (Су) Ой қозғау. Сұрақтар аялдамасы Дид ойын: «Күз ерекшелігі» Шарты: Суреттер көрсете отырып, сұрақ</p>	<p>Төртқабырғасы бар. Бұлқайпішін? -Атына сай балалар, Үш бұрыш, үш жағы бар. Ол пішінді кім табар? Балаларды мадақтау. Логикалық есептер. -Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек? -Дөңгелекте неше бұрыш бар? -Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді? - Үй қандай пішіндерден тұрады? Құрт қандай пішіндерден тұрады? - Машина қандай пішіндерден тұрады? Санамақ Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, үш. Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он, Ал, кәнеки, қон.</p>	<p>ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі. <u>Абдрахман</u> <u>Асылбек</u> Ал, санаңдар, Санаңдар, Бізге, достар, Қараңдар. Мен – үлкені Ардақпын, Дейді мамам: «Ардақтым!». Мен – өнерпаз Арманмын, Түрлі әуенге салғанмын. Мен – спортшы Албанмын,</p>	<p>ойлайсың-дар? Табиғат дегеніміз-бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар. Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба? Топ бөлмесінің ішіне саяхат. Ой дамыту. тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. 1-аялдама. Су Сылдырап ағып жатқан не ? -Дұрыс бұл су. -Ал судың қандай пайдасы бар? Су өлі табиғатқа жатады,ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп . Бірақ су өлі табиғатқа жатады? Сергіту сәті. 2-аялдама. Жұмбақ жасыру Бар ма, жоқпа, оны</p>
---	---	--	--	--	---

-Дұрыс ,сан мен жылқы бір –бірден қалды.

Дид ойын:
«Сөйлемді аяқта»

-Таңғы асты таңартың, ал кешкі асты. ішеміз(кешке)

-Түнде ұйықтаймы, ал.жаттығу жасаймыз (таңартың)

- Күндіз күн шығады, ал Ай .(түнде)

- Кешкі асты кеште, түскі асты. ішеміз(күндіз)

Балаларды мадақтау

қою арқылы жауап алу

Көк майсалы көрікті
Алқаптағы көп егін
Бұл күндері киіпті
Сары жібек көйлегін.

Жел тынымсыз
гуілдеп,
Болып кетті тым бұзық.
Шуылдайды тал, терек,
Жапырағынжұлғызып.

Музыка педагог жоспары бойынша.

Қауіпсіздік ережелері:
«*Көмектесіңдер! Полиция!*»

Мақсаты: Полицияға көмекке жүгіну қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыру.

Ойын барысы:
Балалар үш командаға бөлінеді. Мұғалім әр командаға сюжеттік суреттер жиынтығын және полицияның қоңырау

Асықпа да саспа,
Бірден қайта баста.

Өрт қауіпсіздігі:
«*Жанғыш заттар*»
Мақсаты. Балаларды қауіпті заттардың арасынан жиі өрт тудыратын заттарды табуға үйретіңіз. **Логикалық ойлауды дамыту. Ойынның барысы.**

Балаларға жанғыш заттарды және жай қауіпті заттарды бейнелейтін

карточкалар беріледі. Мысалы: шам, үтік, от жағу, пеш, ара.

Сіз жоқ нысанның суреті бар картаны алып тастауыңыз керек өрт қауіпін тудырады.

Озып, жүлде алғанмын.
Мен – суретші
Айнатпын,
Үйдің ішін жайнаттым.
Мен – кішкентай
Әйбатпын,
Бөпешімді ойнаттым.
Санашыенді,
Нешеуміз?
Әрине,
Біз – бесеуміз.

Жол ережелері:

«**Мінез-құлық ережелері**»
Міндеттері: балалармен өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; үйдің ауласында, көшеде ойнау кезінде туындауы мүмкін түрлі қауіпті жағдайларды талқылау; қажетті сақтық шараларын үйрету.
Материал:

анық білмейсің
Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?
Ол не ?**АУА**
- Ауа не үшін керек?
- Ауаның түсі қандай?
- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе
Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.

1-тәжірбие: Әр баланың қолына айна беріледі. Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді

2-тәжірбие: Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.

- ауасыз тыныс алуға бола ма?
Міне ауа да өлі табиғат Балаларды мадақтау.

Дене тәрбиесі
Негізгі бөлім.

		<p><i>нөмірі жазылған карточкаларды таратады. Ойыншылар карточкаларды мүмкіндігінше тез төсеуге тырысады полицияның араласуын қажет ететін жағдайлар бар суреттердің қасында телефонның суреті. Ойыннан кейін балалар әр команданың іс-әрекетінің нәтижелерін талқылайды</i></p>		<p><i>суреттерді кесу. Ойын барысы: Тақтада әр түрлі жағдайдағы адамдарды бейнелейтін суреттер бар. Педагог балаларды оларды қарастыруға шақырады. Балалар бұл суреттерге қарап, кез-келгенін таңдап алып, жол ережелерін, не істеуге болмайтынын және қалай әрекет ету керектігін еске түсіріп айтып береді.</i></p>	<p>-сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанатын. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады). Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. - аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу. 2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда</p>
--	--	--	--	---	---

					<p>алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу</p> <p>3. Б.қ. - өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру</p> <p>4. Б.қ. - шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу</p> <p>5. Б.қ. - отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдында. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу</p> <p>6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру</p> <p>Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп,</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>мұрынмен дем шығару</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды.</p> <p>2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м.</p> <p>Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды.</p> <p>Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау Онда тышқан тіршілік</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>етеді Ол сенің құйрығынды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп.</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Жақсы іс – жаман іс» Мақсаты: Әдептілікке тәрбиелеу. Жүргізу түрі: Тәрбиеші іс-әрекеттерді атайды. Бала «Жақсы» немесе «Жаман» деп айтады. («Досыма көмектестім – жақсы», «Ойыншықты</p>	<p>«Жүрек сыйлаймын» Мақсаты: Балаларды мейірімділікке баулу. Жүргізу түрі: Қағаздан жасалған кішкентай жүректер беріледі. Әр бала жүректі досына сыйлап, «Мен сені жақсы көремін» деп айтады.</p>	<p>«Жылы жаңбыр» Мақсаты: Баланы тыныштандыру, эмоциясын реттеу. Жүргізу түрі: Балалар көзін жұмады. Тәрбиеші: «Жылы жаңбыр тамшылап тұр, ол сенің көңіліңді қуантты» деп сипаттайды.</p>	<p>«Жақсы қасиеттер себеті» Мақсаты: Өзін-өзі бағалауды арттыру. Жүргізу түрі: Себетке жақсы сөздер жазылған қағаздар салынады («Мейірімді», «Ақылды»). Бала біреуін таңдап, дауыстап оқиды.</p>	<p>«Сиқырлы бұлт» Мақсаты: Жағымсыз эмоциядан арылу. Жүргізу түрі: Бала қиялдайды: «Бұлтқа ашуымды, ренішімді беремін». Кейін бұлтты үрлеп ұшырады.</p>

	сындырдым – жаман»).				
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Тақия тастамақ»	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Орамал түйю»	Картотека №6 Желді бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Асық ату»	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау» Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Арқан тартыс»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Сақина салу»
Серуеннен оралу	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану)				

	Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				
Балалардың дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	Жасыл балабақша жобасы бойынша жұмыстар жүргізу
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Бүгін балалар түрлі киімдерді таныды. Күнделікті тұрмыстық заттарға қызығушылық білдірді. Үйде киімдердің атын атап, киінуге көмектесуге мүмкіндік беріңіз.	Бүгін балалар серуенде айналадағы дыбыстарды тыңдады. Зейінін дамытып, байқағыштық көрсетті. Үйде терезеден қарап, «Бұл қандай дыбыс?» деп сұрау пайдалы.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы V аптасы

Топ: «Аққайың» Ересек топ

Балалардың жасы: 4 жас

Қандай кезеңге жасалды : 28.10 – 31.10.2025ж. Апта дәйек сөзі « Отанды сүю-отбасынан басталады»

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй әуені - рухани байлыққа жетелеу. «Ақ жауын»	Күй күмбірі – достық пен татулыққа тәрбиелеу. «Бұлбұл»	Қоңыр күй – бірлік пен татулықты дәріптеу. «Адай»	Күй күмбірі – елін сүйген ер болуға тәрбиелеу «Балқаймақ»	Күй күмбірі – адалдық пен әділдікке баулу. «Кішкентай»
	Баланы «Шуақты күн» ойынымен қарсы алу (қолына күн бейнесі бар қағаз беру). Баланы үстел үсті қарапайым пазлмен айналыстыру. Жанында отырып, қолдау білдіру. Басқа балаларға қосылып ойнауға шақыру.	Баланы шағын «Сәлем биімен» қарсы алу. Баланың көңіл-күйін түсінуге тырысу, жылы сөз айту. Баланы доппен ойнауға шақыру. Ата-анасымен жылы қоштасуға жағдай жасау.	Баланы ойыншық қоянмен қарсы алу. Қоянмен бірге үстелге отыруға шақыру. Баланы құрастыру бұрышына бағыттау. Қысқа өлең айтып, көңілін көтеру.	Баланы «Қол бұлғап амандасамыз» ойынымен қарсы алу. Көңіл-күйін смайликтер арқылы көрсетуін сұрау. Баланы кілемшенің үстінде ойнауға шақыру. Басқа балалармен бірге ортақ ойын ұйымдастыру.	Баланы «Күлкі сыйлаймыз» ойынымен қарсы алу (тәрбиеші күлімсірейді, бала қайталайды). Балаға еркін таңдау жасауға мүмкіндік беру (қуыршақ, доп, кубик). Музыка қосып, шағын қимыл ойын ойнату. Ата-анасына апта қорытындысын қысқаша жеткізу.
Ата-аналармен немесе	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.				
	Уақытты дұрыс пайдаланудың	Достарымен ойнаудың баланың әлеуметтік	Табиғатты қорғаудың бала өміріндегі	Кітап оқудың баланың қиялы мен	Мақтаудың бала дамуына үлкен әсері

баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	балаға тәртіп пен жауапкершілік әкелетіні жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға күн тәртібін сақтауды үйретіңіз.	дағдыларын дамытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға достарымен бөлісуді, бірге ойнауды үйретіңіз.	маңызы жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға гүлге су құюды, қоқысты қоқыс жәшігіне тастауды үйретіңіз.	тіл байлығын дамытатыны жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға күн сайын қысқа ертегі немесе әңгіме оқуды үйретіңіз.	бар екендігі жайлы әңгімелесу. Кеңес: Балаңызға жетістігін мақтан тұтуды және еңбегін бағалауды үйретіңіз.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ажырат» Шарты: Табиғат құбылыстарын атау, айырмашылығын айту.	Картотека №11 «Бізге күз не әкелді?» Шарты: Ойын арқылы түстерді, жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.	Картотека №12 «Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу, дала гүлдерін газонның қасына іліп, ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою, суреттер бойынша әңгімелету.	Карточка №15 «Андарды қоректендір» Шарты: сан, және цифр туралы білімдерін бекіту;	Картотека № 20 «Көп және біреу» Ойынның шарты: балалар берілген суреттерді қарастырады. Көп зат және бір зат бейнеленген суреттерді бөліп, екі жаққа қояды.
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында - танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасымен жұмыс.				
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.	Қазан айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шындау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту				

	<p>Әңгіме: – Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдыру – дұрыс емес. Қауіпсіздік: – Ас ішкенде асықпай жейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана ойнаймыз. Қауіпсіздік: – Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны төкпей, ысырап қылмай жейік. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас – денсаулыққа пайда. Қауіпсіздік: – Ыстық асқа үрлеп ішеміз.</p>	<p>Әңгіме: – Асқа құрмет көрсетсек, дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық. Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.</p>
<p>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӨ)</p>	<p>«Қамқор» жобасы Ойын: «Жақсы іс шеңбері» Балалар бір-біріне қандай жақсы іс істегенін айтады: «Мен ойыншық бердім», «Мен анама көмектестім». Мақсаты: қамқорлық сезімін күшейту.</p>	<p>«Смарт бала» жобасы Ойын: «Сықырлы сөздер» Тәрбиеші: «Қандай сықырлы сөздерді білеміз?» Балалар: «Рахмет!», «Сәлеметсіз бе!», «Өтінемін!». Мақсаты: әдепті сөздерді қолдануға үйрету.</p>	<p>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы Ойын: «Қол еңбегі» Балалар қолдарын жұмсақ қимылмен қимылдатады: «Егін егеміз, суарамыз, жинаймыз». Мақсаты: еңбектің қарапайым түрлерін түсіндіру.</p>	<p>«Балалар кітапханасы» жобасы Ойын: «Ертегі кейіпкерінің көңіл-күйі» Тәрбиеші: «Бауырсақ қуанышты ма? Қызыл телпек қорықты ма?» Балалар кейіпкердің көңіл-күйін қимылмен көрсетеді. Мақсаты: эмоцияны түсіну, ертегіден сабақ алу.</p>	<p>«Балалар кітапханасы» жобасы Ойын: «Жұмбақ айтамын – сен шеш» «Кішкентай ғана бойы бар, айналдырып киген тоны бар» (Жаңғақ). Балалар жауабын табады. Мақсаты: сөздік қорды, логиканы дамыту.</p>
<p>Кестеге сәйкес ҰІӨ</p>	<p>«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде жоба технологиясымен кіріктірілген үіә.</p>				
	<p>Қызығушылықты ояту.</p>	<p>Қызығушылықты ояту</p>	<p>Сюжеттік суреттер қарау. Дид ойын:</p>	<p>Қызығушылықты ояту.</p>	<p>Менің сүйікті бұрышым.</p>

<p>Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.</p> <p>Ой дамыту</p> <p>Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат</p>	<p>Аудио дыбыс телефоннан.</p> <p>Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман патшалығына қонаққа шақырамын. Орман патшалығыөте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!</p> <p>Сендерді күтемін.!</p> <p>Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.)</p> <p>Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз</p> <p>- егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?</p> <p>Балалар схема бойынша ережелерді</p>	<p>«Бақтағы егін жинау»</p> <p>Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стакандарды мұқият қарапшығу.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау.</p> <p>Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.</p> <p>1-топ: Бақтағы ағаш макетін құрастыру.</p> <p>2-топ: Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу.</p> <p>3-топ: Шиені ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу.</p> <p>4-топ: Алмұртты қиып жапсыру.</p> <p>Тәжірибе №1.</p>	<p>Бүгін біздің топтан мен қорап тауып алдым. Оның ішінде не бар деп ойлайсыңдар?</p> <p>Мүмкін бос шығар?</p> <p>Ашпай-ақ айта аламыз ба, оны қалай анықтауға болады?</p> <p>Ол ауыр ма, жеңіл ме? Жайлап ашу.</p> <p>Қараңыз, иә, мұнда бірдеңе жазылған.</p> <p>Бірақ мына жерге қараңыз, тек қағаз емес... Басқа нәрсе де бар. Бұл не?</p> <p>Көрсету. (мата) Ал матадан не тігіледі? (киім) Киімнің қағаздан емес, матадан тігілуінің себебін қалай білуге болады?</p> <p>Сендер Ғалым болып, жауабын тапқыларың келе ме?</p> <p>Сонда біз ғалымдарға айналуымыз керек: Үш рет айналып ҒАЛЫМҒА</p>	<p>Саусақтарым тұрындар</p> <p>Алма баққа барындар</p> <p>Тәтті –тәтті алманы Себеттерге салындар.</p> <p>Ой қозғау.</p> <p>Балалар алма қандай болады? Домалақ Ол қайда өседі? Ағашта Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба? Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.</p> <p>Қоян нені көрді?</p> <p>Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды?</p> <p>Алма жоғары ілулі тұр.</p> <p>Алма қайда тұрды?</p> <p>Ол алманы алғысы келіп секірді?</p> <p>Қоян не істеді? Секірді</p> <p>Қане қоян сияқты секірейік</p> <p>Қарқ,қарқ деген дауыс шықты.</p> <p>Қоян қарайды</p> <p>Бұл не екен? Қарға</p> <p>Қане қарға сияқты</p>
---	--	---	--	---

	<p>бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады. Ендеше серуенге шығамыз.</p> <p>Ауа райын бақылау Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)</p> <p>Ой қозғау. Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы. Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба? Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн</p>	<p>атайды. -Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады. Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық Дид ойын: «Поезд» Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру. Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық? Түстері қандай? Вагондардағы орынымызға отырамыз.</p>	<p>Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Педагог бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді. Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы - барлық витаминдер оларда сақталады.</p>	<p>айналайық. Тәжірибе алаңы. Біз «Зертхана» деген жазуы бар үйге жақындаймыз. Балалар, міне, келдік, кіріңдер. Жұмысқа кірісер алдында не киюіміз керек? (халат) Неге? (балалардың жауаптары). Ғалымдар өз тұжырымдарын жазады, сондықтан олардың дәптер халталары болады. Біз де нағыз ғалым ретінде өз тұжырымдарымызды мына +, - белгісі бойынша жазамыз. Біздің зертханада не көріп тұрғаныңызды айтыңызшы? (үстел, қағаз, шүберек, су, т.б.) Тағы не? Үстелдерде сандар бар. Сондықтан біз тәртіппен жүруіміз керек. Біз бірінші кестені іздейміз,</p>	<p>қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ - Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі. Қарға не істеді? күледі. - Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады. Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді. Қоян не деді қарғаға? Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды. Қарға не істеді? Қане қарға құсап ұшайықшы. Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті. Алма неге түсіп кетті? - Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді. Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді: Алма алама ағашының</p>
--	---	--	---	---	---

<p>жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан , сыртта салқын. Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі. Тәрбиеші: Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші? Көк майсалы көрікті Алқаптағы көп егін Бұл күндері киіпті Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. Мына өлең</p>	<p>Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол) Біз Орман станциясына келдік ! Вагондардан түсейік! Енді жолмен жүреміз Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз орман үйіне , сиқырлы дана орманға келдік! Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық. Балаларға тапсырма диді. 1-тапсырма: Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар Ал бұл тұрғындарды</p>	<p>Тәжірибе №2. «Тұқымдар қайда жасырылады?» Шарты:: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» сөздерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту.</p> <p>Тәжірибе №3 Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар?»</p>	<p>қандай сан? (1) Материалдарды қарайық.Бұл не екен? (мата, қағаз) Үстел үстінде мата мен қағаз жатыр, анықтаймыз Тәжірибе №1. Балалар, айтыңдаршы, қағазды матадан қалай ажыратамыз? (жауаптар) Енді алдымен қағазды алыңдар. Ол қандай? (қатты, судырлақ, тегіс). Оны оң жаққа қойыңдар. Енді матаны алайық.. Ол қандай? жұмсақ, жылы. Жарайсыңдар балалар! Маған жауаптарыңыз қатты ұнады! Қағазды ұстағанда матадан күштірек сезіне ме? (иә) белгілеу + + Тәжірибе №2 Қағаз мен мата сөйлей алады ма?</p>	<p>астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен. Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды. Қане кірпі құсап жүгірейікші. - Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян. Қоян не деді кірпіге? Қане қоян сияқты айтайық. Менің алмамды қайда апардың? Кірпі тоқтады да: - Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым. Қоян кірпіге қарай секіріп келді: Менің алмамды бер! Мен тапқан оны деді! Қарға оларға қарай ұшып келді де: «Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді. Ешкім бір-бірімен</p>
---	---	---	---	--

<p>жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр? Күз мезгілі несімен ұнайды ? Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады? Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр. Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік. «Жел» тыныс алу жаттығуы Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф Жапырақты осылай шайқайды – ффф (тыныш, еркін дем шығару)</p>	<p>қалай атаймыз ?(Ағаштар .) 2-тапсырма: Менің патшалығым қалай аталады ?(Орман.) Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып , орманның әуенін тыңдайық. Орман дыбыстарыестіледі (құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) . Ой дамыту. Ағаштар туралы әңгіме(көрнекі үлгілерді пайдалану) Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп . Ағаш дегеніміз не ? (Ағаш - ең үлкен өсімдік. Оның бөліктерін ата. (Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары) Қалай ойлайсың ,</p>	<p>(тұқымдар оларда піседі). Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді» Ой қозғау. Сұрақтар: «Тұқымдар қайда жасырылды? Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқа тұқым не үшін қажет? (тұқымнан жаңа ағаштар өседі). Педагог балалардың алдына тұқым салынған науаны қойып, қайыңның тұқымын табуды сұрайды. Сұрақтар: «Қайың тұқымы жасырылған ба? (Жоқ). Олар қайда? (қайың тұқымдары</p>	<p>Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сөйлей алатынын білгілерің келе ме? Балалар: Иә! Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек. Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз? Балалар: Сыбырлайды, сөйлейді. Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе? Балалар: Ештеңе! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді,</p>	<p>келісе алмайды, бәрі айқайлайды: - Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады. Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті. Кенет аю келді қорбандап. Не келді ? Аю қандай? Үлкен бе кішкентай ма? Аю қалай жүреді? Жүру. - Не болды? Бұл не шу деді аю. Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді. Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді. Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:</p>
--	---	--	--	---

<p>Қатты жел соғып тұр ... Жапырақты осылай шайқайды - ффффф... жапырақтың түсуі Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет беру. Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме? Танымдық және зерттеушілік әрекеттер. Тәжірибе №1 -Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз.</p>	<p>ағаш тірі ме?(Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады) Дид ойын:«Ретімен жаса» Үстелде ағаш бөліктерінің (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар . Ағаштың құрылысының ретін құрастыру.Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар ағаш тәжін құрайды). Ой қозғау. Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың. Орманда қандай</p>	<p>бір-біріне жабысады, сырға жасайды). Оларды сілкіп көрейік. Не болады? (тұқымдар шашылады). Неліктен олар ыдырап кетті? (тұқымдар піскен, олар жеңіл). Тәжірибе №4 Педагог ең үлкен тұқымдарды таңдауды ұсынады. Әрбір тұқым бөлек өз үйінде жасырылады. Бұл үй қандай? Оларға қозғайық. Каштан тұқымын үрлеуге бола ма? Неліктен? (олар ауыр). Тұқымның пішіні қандай? Олар қандай сезімде? (дөңгелек, тұтас). Дид ойын: «Сылдырмақ жасайық» ойын тапсырмасы - балалар тұқымның әр түрін жеке банкаға салып, оның шырылдағанын тыңдайды. Сұрақтар:</p>	<p>дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды. Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан үнсіз тұрған киім кигенді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? Белгілеңіз ұнамайтынға – ұнайтынға +қоямыз. Тәжірибе№3. Қағаз мен матаны тегістеу. Тәрбиеші: Балалар, қарандаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді.</p>	<p>Алманы кім тапты? - Мен! - деді Қоян. -Алманы кім жұлды? Мен -деді – Қарға - Жақсы. Оны кім ұстады? -Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі. - Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан әрқайсысың алма аласыңдар деді. Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға. Аю не деді оларға? Олар не деді аюға? Алма нешеу еді? Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді. Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді: - Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді. Ол екінші бөлікті қарғаға берді: – Мынау саған, Қарға, –</p>
---	---	---	--	---

	<p>Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды) Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды. Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады? Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады? Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша</p>	<p>жануарлар тіршілік етеді? Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады? (Тиін) . Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді? (түлкі, тышқан.) Орманда қандай құстар мекендейді?(Тоқылдақ , қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз! Орман патшалығының барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек . Балалар, сендер ормандағы</p>	<p>«Қай банка ең шулы? Неліктен? (Каштан құмырасы шулы, өйткені каштан ең үлкен және ең ауыр). Неліктен шырша тұқымдары бар құмырада дыбыстар естілмейді? (олар кішкентай және жеңіл). Қайың тұқымы құмыраның дыбысы қандай? (қатты емес). Қорытынды: Әрбір өсімдіктің тұқымға арналған өз үйі болады.</p> <p>Дене тәрбиесі Негізгі бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру</p>	<p>Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. белгілеңіз - + № 4 Тәжірибе. Қалың, жұқа. Дид ойын: «Кім жасырды?» Бізде көп ойыншықтар бар, біз оларды көреміз. Ойыншықтарды ешкім көрмес үшін қағазды қалай пайдалануға болады? (Қағазға орау, қағаздың астына тығу). Үстелде қандай ойыншықтар бар екенін есте сақтаңдар. Бір бала маған ойыншықты жасыруға көмектеседі, ал қалған балдар</p>	<p>сен алманы жұлдың деді Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды: Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді. Төртінші бөлікті аюға берді. - Маған неге керек деді Аю таң қалып. – Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты. Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе? -Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ - Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады. «Алмалар»</p>
--	--	---	---	--	---

<p>жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сездіңдер ме? Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар. Тәрбиеші: Не естіп тұрсындар? Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз . Тәрбиеші: Қалай ойлайсындар, неге жапырақтар сыбдырлайды? Балалар: Өйткені олар құрғақ. Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу. Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру. №2-тәжірибе: Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ?</p>	<p>серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз. Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық. Дид ойын: «Суретшілер» Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Құстар ұшып жүреді, Орман ішін аралап. Аю жүреді қорбандап, Түлкі жүреді қулаңдап Қасқыр жүреді жалаңдап Қоян жүреді секіріп Біз жай жүрейік демалып. Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз. Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен</p>	<p>туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталаанады. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады). Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. - аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу. 2. Б.қ. – өкшемен отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу 3. Б.қ. - өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру</p>	<p>көздерін жұму керек. Қарамаймыз. Қане көзімізді ашамыз – Қандай ойыншық «жасырынды»? (Матамен де солай істейміз. -Ойыншықтарды неге көрмедік? (Қағаз мен мата мөлдір емес). Дұрыс. Белгілеу екеуіне де + + Балалар, сәл демалайық: Сергіту сәті: Мен орамалымды жуамын Мен оны ысқылаймын, Оны қатты сығамын. Орамалымды сілкемін. Мен оны жіпке ілемін. Басқа үстелге барайық № 5 тәжірибе. Қағаз бен матаның беріктігін тексереміз</p>	<p>пластилинмен модельдеу Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі» Кірпі, кірпі келеді, Ол алма мен саңырауқұлақ тереді. Кірпі жүгіріп келеді, Кірпі домалайды. Кірпі демалады. Кірпі демалады. біз кірпіні қытықтаймыз. Кірпі жол бойымен қашып кетті, допты үстелге, тізеге айналдыруға болады. Ой дамыту. - Ағашымыздың алмалары дәмді, тәтті, шырынды болу үшін ашық күн керек. Ол үшін мына күнді бояп алайық. Трафарет арқылы дайын күнді бояу. -Ал күн жарқырап тұруы үшін онымен ойнап, билеу керек. «Мен және күн» музыкалық ойыны.</p>
--	--	--	--	--

<p>Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз. Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.</p> <p>№ 3-тәжірибе. Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды</p>	<p>дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтары.) Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ? Қиылған жапырақтарды ағашқа жапсыру. Қандай әдемі! Қандай тамаша Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін, Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік От та, суда, ауа да Жан-жануар барлығы Орман теңіз тауларда Табиғаттың</p>	<p>4. Б.қ. - шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу 5. Б.қ. - отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдында. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу 6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Допты жоғары лақтыру және оны</p>	<p>Ал енді бізді тағы бір эксперимент күтіп тұр.Енді біз орамалымызды кір деп есептейміз және біз оларды жуу керекпіз. Тәрбиеші: Алдымен матадан жасалған орамалды алып, суға батырамыз, сығып аламыз. Біз не көріп тұрмыз? Балалар: Ол суланып қалды. Тәрбиеші: Енді қағаз орамалды суға батырамыз,сығыңыз, түзетіп көріңіз. Сіз не көріп тұрсыз? Балалар: Ол суланды, жыртыла бастады. Тәрбиеші: Сонымен, қандай қорытынды жасауға болады? (балалардың жауаптары) Дұрыс, матадан жасалған орамалды жууды шешсек, ол</p>	<p>Аудио дыбыс. балалар бірдеңе жүгіріп келетін сияқты, тыңдайықшы. Дид ойын: «Кірпі мен себет» -Ал міне, кірпі жүгіріп келіп, алма теруге себетті алып келді Педагог балаларға кірпі мен себет қиылған стикерлерді таратады, балалар алма мүсіндеген ағаштың астына себеттерді жапсырады. Кірпі рақмет айты, Кірпімен қоштасу Бағдарлама: Тақырыбы: «Өсімдіктер әлемі » Ұлттық ойын: «Бөрік жасырмақ» Мақсаты: Баланы шапшаңдыққа, қырағылыққа үйрету.</p>
--	---	---	---	---

<p>бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз. Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық. Музыка әуенімен Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: - Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,</p>	<p>байлығы Поездға отырып бақшамызға барамыз. Қортынды Балаларды мадақтау.</p> <p>Қазақ тілі.Қайталау. Тақырыбы:Алтын күз Ой қозғау Осы жемістер, көкөністер қай мезгілде піседі? Сонымен өлеңде қай мезгіл туралы айтылған?</p> <p>III. Ой дамыту. Топтық жұмыс. Жапырақтармен топқа бөлу. Жасыл жапырақ Сары жапырақ, Қызыл жапырақ Күзгі ағаш 3.1.Жасыл жапырақтар тобы. Күздің ерекшеліктерін тауып бер. -Суретте күз мезгіліне байланысты ерекшеліктерді тауып ,сызық</p>	<p>екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды. 2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м. Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды. Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау Онда тышқан тіршілік етеді Ол сенің құйрығыңды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог</p>	<p>суланады, бірақ жыртылмайды. Ал қағаздан орамалды жусаңыз, ол суланып, жыртыла бастайды және лақтыруға тура келеді. Сонымен, орамалдардың қайсысы күштірек - матадан немесе қағаздан жасалған ба? Балалар: Матадан жасалған орамал күштірек . Белгілеп, жақсы және жаман жақтарын санаймыз Жарайсындар балалар! Зерттеуіміз аяқталды, топқа қайтатын уақыт келді (халаттарымызды шешеміз), бірақ қайту үшін санамақ айтуымыз керек. 4. Рефлексия. Балаларды мадақтау.</p>	
---	--	--	--	--

	<p>Осылай тамшылаймын көпке, Мен қаласам барлық балаларды Барлық жапырақтарды сулаймын әсте Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз, Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра алмайды. Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге</p>	<p>арқылы қосу. Өз ойын айту. 3.2.Сары жапырақтар тобы. Мнемотехника әдісі. Күз мезгілін сипаттау. Қойылған графикалық суретке өз ойын айта білу. 3.3. Қызыл жапырақтар. Таным саласын кіріктіру. дидактикалық материалдармен жұмыс жапырақтарды санау, салыстыру. 3.4. Күзгі ағаш тобы. Күз мезгіліндегі еңбек. Суретпен жұмыс. -Адамдар күзде қандай жұмыстар атқарады? Неліктен күз береке дейміз? Сиқырлы сылдырмақ Балаларды шеңберге жинау. Ойын: Оралмалы жіп. Міндеті: Балаларға күз мезгілі туралы алған</p>	<p>оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп. Ұлттық ойын: «Көкпар» Мақсаты: Балаларды ұлттық ойын арқылы татулыққа, адамгершілікке баулу. Ойын арқылы баланы батырлыққа, күштілікке, ептілікке баулу.</p>	<p>Мұғалім: Бүгін біз қағаз және мата туралы көп айттық, бірақ оның келесі жолы айтатын құпиялары көп. Бұл үшін сізге көп рахмет! Музыка Педагог жоспары бойынша Бағдарлама: Тақырыбы: «Табиғаттың таңғажайып әлемі» Ұлттық ойын: «Күш сынаспақ» Мақсаты: Балаларды батырлыққа, ептілікке үйрету</p>	
--	---	---	--	--	--

	<p>санын санайды. Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік. Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды. Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды.. Дид ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақ жасыру. Тіл алсаң тиме, Үсті толған ине. Бірде жүрсе собалақ, Бірде жүрер домалап.(Кірпі) Шығармашылық жұмыс. Балаларды топқа бөлу.</p>	<p>білімдерін домалақ жіпті жинау арқылы тиянақтау. Балаларды мадақтау. Ұлттық ойын: «Хан алшы» Мақсаты: ұлттық ойындар арқылы балалардың бойындағы ұлттық қасиеттерін, ойлау қабілетін дамыту, адамгершілікке, шапшаңдылыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу.</p>			
--	--	---	--	--	--

1-топ: Кірпіні қиып жапсыру

2-Топ: Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.

«Кірпі» саусақ жаттығуы

Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).

Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма!

Кірпі:Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі дiңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ

жапырақтарды
жинап үлгермедім.
Сендердің
аулаларыңдағы
құрғақ
жапырақтарды
жинауға
көмектесіңдерші .
**«Жапырақтарды
жинаймыз»
ауладағы еңбек**
Кірпі балаларға
алғысын білдіреді,
балаларға алма
береді,
Нәтиже .
Тәрбиеші: Біздің
серуеніміз
аяқталды. Балалар,
сендерге
тапсырмаларды
орындау, зерттеу
жұмыстарын
жүргізу қиын
болды ма?
Сендерге не
ұнады?
(Балалардың
жауаптары).
**Ағаш макетін
құрастыру.**
Егер серуен ұнаса,

онда ағашқа
жапырақ
жапсырамыз, ал
ұнамаса бір
жапырақты
шалшыққа
жабыстырыңыз.

Дене тәрбиесі
Кіріспе бөлім.

Амандасу.

«Балалар, біз бүгін
мынандай ойын
ойнаймыз: сендер
кішкентай
торғайлар
боласыңдар, ал мен
сендердің аналарың
боламын
(нұсқаушы
торғайдың бейнесі
бар бетперде-
шапканы киеді).

Шеңбер бойымен
тұру.

«Ана-торғай»
қимылды көрсетіп,
өзі сырттай
бақылайды. Анасы
қарап тұрғанда
балалары шеңбер
бойымен жүруді

орындайды.
«Анасы ұйықтап
кеткенде, балалар
қанаттарын жайып,
жан-жаққа ұшып
кетті». Торғайлар
зал ішінде ұшып
жүр. «Ана-торғай»
оянды,
Чик-чирик, чик-
чирик. Бұл не шу?
Бұл нешу?
Шеңберге жылдам
тұрындар, Ұшуға
ниетқылындар.
Нұсқаушы тағы да
ұйықтап қалғандай
болады. Сосын
қайта оянады.
Бір ғана сәтке көз
ілікті, Тентек боп
торғайлар кетті.
Бірақ енді қатаң
қараймын, Тәртіпке
сендерді саламын.
Ал енді,
балапандар,
Жаттығуды
бастаңдар!
Негізгі бөлім.
Жалпы даму
жаттығулары

1.«Қанатымызды тазалаймыз».

Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.

2.«Қанатымызды жаямыз».

Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.

3.«Жуынамыз».

Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз.

<p>4.«Дән тауып алайық». Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..</p> <p>5.«Ұшуды үйренеміз». Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру.</p> <p>6.«Біз өсеміз».</p> <p>Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде. Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,</p> <p>б.қ. – тынысшығарамыз. Негізгі қимылдың түрлері:</p> <p>1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді.</p> <p>«Қарандар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден</p>				
--	--	--	--	--

	<p>қалмай ұшамыз». 2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік». Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар» Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз. Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз. Онда дәмді дәндер бар, Сендерге арнап сақталды.</p> <p>Ұлттық ойын: «Арқан тарту» Мақсаты: Балаларды топтасып жұмыс істеп, бір-біріне көмектесуге үйретеді.</p>				
Серуенге дайындық	<p>Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</p>				
	Серуенге шығу	Киімдерін дұрыс кие	Балалардың киіну	Серуенге шығу,	Серуенге шығу туралы

	туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.	реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киімдегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.	балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.
Серуен	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №6 Желді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан					
Серуеннен оралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.				
	Киімдерін шешу: Киімдерін жинақтап қоюға бағыттау. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, сүлгісіне сүрту. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде әдептілік сақтау. Түскі асқа дайындық: Қолдарын жуған соң үстелге	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп болған соң бір-бірінің затын алмауды үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын мұқият жуу, сүлгісін таза ұстау. Гигиеналық шаралар: Сумен ойнамауды, сабынды үнемдеуді түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Балаларды орындарына отырғызу.	Киімдерін шешу: Балаларды киімдерін реттілікпен шешіп, бүктеп қоюға үйрету. Тазалық процедуралары: Қолдарын жақсылап сабындап жуу, сүлгісін пайдалану. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сумен ойнамауға дағдыландыру. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын	Киімдерін шешу: Әр баланың өз киімін орнына қоюын қадағалау. Тазалық процедуралары: Қолдарын сабындап жуып, дұрыс сүртуін талап ету. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде сабынды дұрыс пайдалану. Түскі асқа дайындық: Балаларды үстел	Киімдерін шешу: Киімдерін шешіп, орындарына ұқыптап қоюға дағдыландыру. Тазалық процедуралары: Қолдарын екі рет сабындап жуу, сүлгісін қолдану. Гигиеналық шаралар: Жуыну кезінде суды шашпай, сабынды артық пайдаланбауды түсіндіру. Түскі асқа дайындық: Ас алдында қолдарын жуып, орындарына

	жайғасу.		міндетті түрде жуу.	басына тыныштықпен отырғызу.	отыру.
Түскі ас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну				
	<p>Әңгіме: – Ас ішіп отырғанда ойыншықты әкелмейміз. Ас – ойын емес, денсаулыққа қажет.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде орыннан тұрып жүгірмейміз.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Сондықтан асты төкпей жейміз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Дастарқанды былғамай, таза ұстауымыз керек.</p>	<p>Әңгіме: – Әдемі отырған балаға бәрі риза болады. Ас үстінде тып-тыныш, түзу отырайық.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қолымызды сермемейміз, ыдысты төгіп алуымыз мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Асқа құрметпен қарасақ, ол берекелі болады. Әрбір ас – сый.</p> <p>Қауіпсіздік: – Қасық пен шанышқыны бір-бірімізге бағыттамаймыз.</p>	<p>Әңгіме: – Үнемді бала – тәртіпті бала. Су мен асты үнемдеп пайдалансақ, табиғатты да, еңбекті де бағалаймыз.</p> <p>Қауіпсіздік: – Ас үстінде шуламаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз.</p>
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.	Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.	Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау	Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	№1. Ояну Қандай ғажап керемет, Әсем есік ашылды. Түрлі - түсті бояулар, Аспанда жайылып шашылды Ұйқымшайдайашы	№2. Ояну Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	№3 Ояну Көзіміздізді ашайық Бойымызды жазайық Қолмен көзді ұқалап Созылыпбіралайық.	№4. Ояну Көзіміз ашылды Ұйқымыз басылды Дем алдық Ұйықтадық Шаттаныпойнайық.	№5. Ояну Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.

	лды				
	<p>Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан</p>				
Бесін ас	<p>Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.</p>				
	<p>Әңгіме: – Ұқыпты бала әрқашан үнемді болады. Ол суды да, тағамды да ысырап етпейді. Ұқыптылық – жақсы мінездің белгісі. Қауіпсіздік: – Ас ішіп отырғанда арқамызды түзу ұстап отырамыз. Бұл денсаулыққа пайдалы әрі ыңғайсыз жағдайдың алдын алады.</p>	<p>Әңгіме: – Бір түйір дәннің артында көп еңбек бар. Асты төкпей, үстелді былғамай, таза ұстау – мәдениеттің көрінісі. Қауіпсіздік: – Ас ішкен кезде орыннан тұрып жүгірмейміз. Қолымыздағы ыдыс сынуы немесе төгілуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: Бүгін біз ас үстіндегі әдептілікті тағы да еске түсірейік. Ас үстінде тыныш отырып, тамақтанған дұрыс. Кенес: Тамақтың әрқайсысы денсаулыққа пайдалы. Сондықтан асты тауысып жеген жөн. Ас ішіп болған соң «Рахмет» айтып, бет-қолымызды жууды ұмытпайық.</p>	<p>Әңгіме: – Балалар, ас ішкенде көзіміз тойып, көп алып қоюға болмайды. Өзімізге қажет мөлшерді ғана алып, тауысып жеген дұрыс. Бұл – үнемділіктің белгісі. Қауіпсіздік: – Ыдысты үстел үстінде ұстап, абайлап пайдаланамыз. Қолды сермеп сөйлемейміз, өйткені ыстық ас төгіліп кетуі мүмкін.</p>	<p>Әңгіме: – Дастарқан басында бір-бірімізге сыйластықпен қарағанымыз дұрыс. Әркім өзіне қажеттісін алып, өзгеге де жеткізу – әдептілік. Қауіпсіздік: – Қолымыздағы шанышқы сияқты құралдарды абайлап қолданамыз. Оларды ойнауға пайдаланбаймыз</p>
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-	«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде.				
	<p>Қызығушылықта рын ояту. «Пальмаға кім бірінші жетеді?» ойын.</p>	<p>Дид ойын: «Кім тапқыр?» Шарты: Берілген жұмбақтарды өз ойымен шеше</p>	<p>Дид ойын: «Кім жылдам» -Допқа өзі ұқсайтын, Ерекшебірпішін бар. Атыноныңатандар?</p>	<p>Санамақтар еліне саяхат Жеті ұл Сәл демалып, тыным ал.</p>	<p>Тыныштық сәті: Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. Сұрақ-жауап</p>

<p>рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)</p>	<div data-bbox="286 103 593 263" data-label="Image"> </div> <p>– Сендер қалай ойлайсыңдар, не бірінші жетуі мүмкін? –Неге қоян бірінші жетеді деп ойлайсыңдар? «Жылдам – баяу» сөздеріне түсінік беру.</p> <p>1 саны мен цифрын таныстыру. Мені келсе білгің, Мен таяқша бірмін Барлық санға жол бастап, Ең басында тұрмын.</p> <p>2-тапсырма. Суретте екі-екіден тұрған заттарды қоршап сыз. Бір-бірден қай зат қалды?</p> <div data-bbox="286 1332 593 1460" data-label="Image"> </div>	<p>білу. Жұмбақ шешуіне қатысты сөйлем құрау.</p> <p>Ас, тағам, азық-түлік жұмбақтары Өзі ащы, Бірақ, Дәмді етер асты. (Тұз) Ұрмай-соқпай жылатады, Әркім бірақ ұнатады. (Пияз) Алыстан қарасам аппақ, Татып қарасам тәтті-ақ. (Қант) Табиғат туралы жұмбақтар Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) Үй үстінде алтын тас, Алайын десем табылмас.</p> <p>(Жұлдыз) Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді (Су) Ой қозғау. Сұрақтар аялдамасы Дид ойын: «Күз ерекшелігі» Шарты: Суреттер</p>	<p>-Төртбұрышы бар, Төртқабырғасы бар. Бұлқайпішін? -Атына сай балалар, Үш бұрыш, үш жағы бар. Ол пішінді кім табар? Балаларды мадақтау. Логикалық есептер. -Үш бұрыштың әр бұрышына отыру үшін неше торғай керек? -Дөңгелекте неше бұрыш бар? -Төрт бұрыштың бұрыштарында үш торғай отыр, дұрыс отыр ма, Неше торғай жетпейді? - Үй қандай пішіндерден тұрады? Құрт қандай пішіндерден тұрады? - Машина қандай пішіндерден тұрады? Санамақ Бір, екі, үш, Ал, кәнеки, ұш. Төрт, бес, алты, жеті, Мынау – ауыл шеті. Сегіз, тоғыз, он,</p>	<p>Тақпақ тыңдап, ұғып ал. Апта деген ағайдың Жеті бірдей ұлы бар: Біріншісі – Дүйсенбі, Екіншісі – Сейсенбі, Үшіншісі – Сәрсенбі, Төртіншісі – Бейсенбі, Жұма деген – Бесінші ұл, Алтыншы ұл – Сенбі, Жетіншісі – Жексенбі.</p> <p><u>Абдрахман Асылбек</u></p> <p>Ал, санандар, Санандар, Бізге, достар, Қараңдар. Мен – үлкені Ардақпын, Дейді мамам: «Ардақтым!». Мен – өнерпаз Арманмын, Түрлі әуенге салғанмын. Мен – спортшы</p>	<p>Ненің дыбысы деп ойлайсың-дар? Табиғат дегеніміз-бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар. Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба? Топ бөлмесінің ішіне саяхат. Ой дамыту. тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. 1-аялдама. Су Сылдырап ағып жатқан не ? -Дұрыс бұл су. -Ал судың қандай пайдасы бар? Су өлі табиғатқа жатады, ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп . Бірақ су өлі табиғатқа жатады? Сергіту сәті. 2-аялдама. Жұмбақ жасыру</p>
---	---	---	---	--	--

-Дұрыс ,сан мен жылқы бір –бірден қалды.
Дид ойын:
«Сөйлемді аяқта»
-Таңғы асты таңартең, ал кешкі асты. ішеміз(кешке)
-Түнде ұйықтаймы, ал.жаттығу жасаймыз (таңартең)
- Күндіз күн шығады, ал Ай .(түнде)
- Кешкі асты кеште, түскі асты. ішеміз(күндіз)
Балаларды мадақтау.

Қауіпсіздік ережелері:
«Бағдаршам не дейді?»

көрсете отырып, сұрақ қою арқылы жауап алу

Көк майсалы көрікті
Алқаптағы көп егін
Бұл күндері киіпті
Сары жібек көйлегін.

Жел тынымсыз
гуілдеп,
Болып кетті тым бұзық.
Шуылдайды тал, терек,
Жапырағынжұлғызып.

Музыка педагог жоспары бойынша

Ал, кәнеки, қон.
Асықпа да саспа,
Бірден қайта баста.

Өрт қауіпсіздігі:
«От – дос, от – жау»
Мақсат. Отпен ұқыпты ұстаса пайда, абайсызда зиян келтіретіні туралы білімдерін бекіту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін тереңдету. Ойынның барысы. Балаларға «жамандық» және «жақсы от» бейнелері бар карталар, ойыншылардың санына сәйкес түрлі-түсті фишкалар ұсынылады. Ойыншылар отырған үстелдің ортасында отты бейнелейтін суреттер жатыр.

Албанмын,
Озып, жүлде алғанмын.
Мен – суретші
Айнатпын,
Үйдің ішін жайнаттым.
Мен – кішкентай
Әйбатпын,
Бөпешімді ойнаттым.
Санашыенді,
Нешеуміз?
Әрине,
Біз – бесеуміз.

Жол ережелері:
«Біз жолаушымыз»
Міндеттері:
балалардың бәріміздің жолаушымыз екендігі туралы білімдерін нақтылау; көлікке отырғызу және түсіру ережелерін бекіту.
Материал: Жол жағдайлары бар суреттер.
Ойын барысы:

Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің
Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?
Ол не ?**АУА**
- Ауа не үшін керек?
- Ауаның түсі қандай?
- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе
Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.
1-тәжірбие: Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді
2-тәжірбие: Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.
- ауасыз тыныс алуға бола ма?
Міне ауа да өлі табиғат Балаларды мадқтау.
Дене тәрбиесі

	<p>Мақсаты: Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргінішілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.</p> <p>Ойын барысы: Тәрбиеші бағдаршам макетін ұсынып оның көздері не деп тұрғанын, қандай белгі беріп тұрғанын сұрай отырып, сол белгіге сай қимыл әрекеттер жасауын қадағалайды.</p>			<p>Балалар бір-бірден бір суретке түсіреді және оларға қандай сурет салынғанын айтады, берілген жағдайда қалай әрекет ету керектігін түсіндіреді.</p>	<p>Негізгі бөлім. -сәлемдесу -сапқа тұрғызу Баған бойынша жүру, бір-бірден екі жолдың арасында жүру; Бағанада бірінен соң бірі және жол бойымен (ені 20 см) жүргеннен кейін педагог залда шашырап жүгіру туралы белгі береді. Жүру және жүгіру тапсырмалары қайталанады. Педагог әр баланы доп алуға шақырады (доптар алдын ала орындықтарда қойылады).</p> <p>Негізгі бөлім. Доппен жалпы дамыту жаттығулары. 1. Б.қ. - аяқ иық деңгейінде, доп екі қолда төменде. Допты алға, жоғары көтеру, оған қарау, алға және төмен түсіру, бастапқы орнына оралу. 2. Б.қ. – өкшемен</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>отыру, доп екі қолда алдыда. Тізеге тұру, допқа тұру; бастапқы қалыпқа оралу</p> <p>3. Б.қ. - өкшелерде отыру, екі қолда доп алдында. Допты қолмен итеріп, айналада оңға (солға) айналдыру</p> <p>4. Б.қ. - шалқасынан жатып, доп екі қолмен бастың артында. Тіздегі бүктелген аяқты көтеру, доппен тигізу, түзу, бастапқы күйге оралу</p> <p>5. Б.қ. - отыру, аяқты алшақ қою, доп сенің алдында. Допты жоғары көтеру, еңкею, доппен еденге мүмкіндігінше тигізу, түзу, бастапқы орнына оралу</p> <p>6. Б.қ.-аяқтарды сәл алшақ ұстау, доп еденде. Доппен жүру кезектесіп екі аяқпен секіру</p> <p>Тыныс алу жаттығуы. Ауа жұту шығыршықты кеуде</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>тұсына әкеліп, мұрынмен дем шығару</p> <p>Қозғалыстардың негізгі түрлері.</p> <p>1. Допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу Жаттығу педагогтың бұйрығымен орындалады: «Лақтыр!», Балалар допты кездейсоқ ұстайды.</p> <p>2. Бір қатарға екіншісінен 0,5 м қашықтықта орналасқан текшелер арасында екі аяқпен секіру. Арақашықтық 3-4 м.</p> <p>Қимылды ойын: «Қияр, қияр ...». Залдың бір жағында педагог (қақпан), екінші жағында балалар. Олар қақпанға екі аяғымен секіру арқылы жақындайды.</p> <p>Педагог: Қияр, қияр, Бұл мақсатқа бармау</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>Онда тышқан тіршілік етеді Ол сенің құйрығыңды тістеп алады. Балалар әдеттегі сызықтан тыс қашады, ал педагог оларды қуып жетеді. Педагог мәтінді осындай ырғақта айтады, балалар әр сөз үшін екі рет секіре алады. Бағанда бірінен соң бірін жүру; саусақпен жүру, қолдың әр түрлі позицияларымен, қалыпты жүрумен кезектесіп.</p>
Балалармен жеке жұмыс	<p>«Жақсы іс – жаман іс» Мақсаты: Әдептілікке тәрбиелеу. Жүргізу түрі: Тәрбиеші іс-әрекеттерді атайды. Бала «Жақсы» немесе «Жаман» деп айтады. («Досыма көмектестім – жақсы»),</p>	<p>«Жүрек сыйлаймын» Мақсаты: Балаларды мейірімділікке баулу. Жүргізу түрі: Қағаздан жасалған кішкентай жүректер беріледі. Әр бала жүректі досына сыйлап, «Мен сені жақсы көремін» деп айтады.</p>	<p>«Жылы жаңбыр» Мақсаты: Баланы тыныштандыру, эмоциясын реттеу. Жүргізу түрі: Балалар көзін жұмады. Тәрбиеші: «Жылы жаңбыр тамшылап тұр, ол сенің көңіліңді қуантты» деп сипаттайды.</p>	<p>«Жақсы қасиеттер себеті» Мақсаты: Өзін-өзі бағалауды арттыру. Жүргізу түрі: Себетке жақсы сөздер жазылған қағаздар салынады («Мейірімді», «Ақылды»). Бала біреуін таңдап, дауыстап оқиды.</p>	<p>«Сіқырлы бұлт» Мақсаты: Жағымсыз эмоциядан арылу. Жүргізу түрі: Бала қиялдайды: «Бұлтқа ашуымды, ренішімді беремін». Кейін бұлтты үрлеп ұшырады.</p>

	«Ойыншықты сындырдым – жаман»).				
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау
Серуен	Картотека №4 Ауа- райының салқындауын бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №6 Желді бақылау.	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.
Серуеннен оралу	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Кешкі ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана аспаптарын, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орнын білу, қолды дұрыс сүрту және сүлгіні іліп қою, Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз (көркем сөзін қолдану)				

	Тамақтану балалардың назарын тағамға аудару; тамақтану мәдениетін тәрбиелеу бойынша жеке жұмыс; этикет ережелері; Балалардың ұқыптылығын бағалау				
Балалардың дербес әрекеттері	Үстел үсті ойындары. Конструкторлармен ойындар . түрлі пазлдар құрастыру.	Дидактикалық ойындар. «қыс мезгілін мнемотехника арқылы әңгімелеу» Қысқы ойындар, қысқы еңбектерімен танысып, құралдарымен және не үшін пайдаланатынын ұқтыру.	Еңбек әрекеті Жууға болатын ойыншықтарды жуу. Міндеттері: ойыншықтарды сабынды суда губкамен жуу, таза сумен шаю, шүберекпен сүрту қабілетін қалыптастыру	Әндер, Ертегілер, өлеңдер, жаңылтпаштар, мақалдар қайталау	АКТ технологиясымен жұмыстар жасау
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Бүгін балалар түрлі киімдерді таныды. Күнделікті тұрмыстық заттарға қызығушылық білдірді. Үйде киімдердің атын атап, киінуге көмектесуге мүмкіндік беріңіз.	Бүгін балалар серуенде айналадағы дыбыстарды тыңдады. Зейінін дамытып, байқағыштық көрсетті. Үйде терезеден қарап, «Бұл қандай дыбыс?» деп сұрау пайдалы.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.	Бүгін балалар түрлі пішіндерден сурет құрастырды. Қиялын дамытуға талпынды. Үйде дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш арқылы сурет жасау ойынын ойнаңыз.

